

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Chamberlain umył ręce W Czechosłowacji powszechna mobilizacja

Rokowania w Godesberg rwały się od początku

LONDYN. (Pat.) Londyn w ciągu całego dnia oczekiwał wiadomości z Godesberg. Nastroje w Londynie, jakie wytworzyły się w ciągu popołudnia, wskazywały na to, że szerokie koła społeczeństwa angielskiego liczyły się z poważnymi trudnościami.

Powróciwszy we czwartek wieczorem do hotelu, premier Chamberlain skomunikował się telefonicznie z lordem Halifaxem i z innymi członkami gabinetu brytyjskiego w Londynie, którzy zebrali się wieczorem dla obrad nad sprawozdaniem premiera. PREM. CHAMBERLAIN WYSTOSOWAŁ W CIĄGU NOCY PISMO DO HITLERA, W KTÓRYM NALEGAĆ MIAŁ, ABY KANCLERZ DAŁ PISEMNE ZOBOWIĄZANIE, ŻE WOJSKA NIEMIECKIE NIE WKRODZĄ DO CZECHOSŁOWACJI, DOPÓKI ROKOWANIA NIE ZOSTANĄ UKOŃCZONE. W związku z tym listem posiedzenie, które wyznaczone było na godz. 11 przed południem u kanclerza Hitlera, nie odbyło się.

Odpowiedź Hitlera przywieziona została Chamberlainowi około godz. 15.

Co do treści tego pisma brak jest szczegółów, ale jak słychać z kół zazwyczaj dobrze poinformowanych, KANCLERZ HITLER UDZIELIĆ MIAŁ ODPOWIEDZI RÓWNAJĄCEJ SIĘ ODMOWIE.

Ostatni wysiłek...

GODESBERG. (Pat.) Chamberlain przybył do hotelu „Dreesen“ o godz. 22 min. 30, po czym rozpoczęła się końcowa rozmowa, w której wzięli udział kanclerz Hitler, Chamberlain, min. spr. zagr. Rzeszy Ribbentrop i ambasador brytyjski Henderson.

GODESBERG (Pat.) Rozmowa Chamberlaina z kanclerzem Hitlerem zakończyła się o godz. 1 min. 30.

...bez rezultatu

GODESBERG. (Pat.) W tutejszych kołach, zbliżonych do delegacji angielskiej, oraz wśród kół dziennikarzy niemieckich i anglosaskich rezultaty rozmów określane są krótkim powiedzeniem: „ANGLIA UMYWA RĘCE“. Zaznacza się, że premier Chamberlain zrezygnował z roli pośrednika i ograniczył się jedynie do zgody na przekazanie memoriału niemieckiego rządowi czechosłowackiemu. MEDIACJA WIĘC SKOŃCZYŁA SIĘ. Sprawy wkraczają w nową fazę, której dalszego rozwoju nie można jeszcze przewidzieć.

Komunikat Niemieckiego Biura Informacyjnego o przebiegu i wyniku rokowań komentowany jest tutaj jako chęć dania osobistej satysfakcji premierowi Chamberlainowi oraz ułatwienia jego roli w stosunku do rządu i opinii francuskiej, jak również własnej opozycji.

Moskwa próbuje „bronić“ zdradzoną przedwczoraj sojuszniczkę Interwencja sowiecka w Warszawie i polska odpowiedź

WARSZAWA, (Pat.) Wczoraj zastępca komisarza ludowego do spraw zagranicznych Potiomkim oświadczył polskiemu charge d'affaires w Moskwie co następuje:

Z różnych źródeł rząd sowiecki otrzymał informacje, że wojska polskie gromadzone są na granicy polsko-czechosłowackiej, przygotowując się do zajęcia siłą części terytorium czechosłowackiego. Mimo tych wiadomości, rząd polski nie zaprzeczył im. Rząd sowiecki oczekuje, iż zaprzeczenie to nastąpi niezwłocznie. W wypadku, gdyby tego rodzaju zaprzeczenia nie było i jeśli by wojska polskie zajęły terytorium republiki czechosłowackiej, to rząd sowiecki ze swej strony uważa za konieczne uprzedzić rząd polski, że na podstawie artykułu 2-go paktu o nieagresji z grudnia 1932 r. rząd Z.S.R.R. byłby zmuszony wobec dokonania aktu agresji, wypowiedzieć wspomniany pakt bez uprzedzenia.

W odpowiedzi na tę demarche charge d'affaires polski otrzymał polecenie oświadczenia:

1) Że zarządzenia, związane z obroną państwa zależą

Komunikat oficjalny

GODESBERG (Pat.) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: Utrzymane w przyjaznym duchu rozmowy kancl. Hitlera i brytyjskiego premiera zakończyły się dziś wręczeniem niemieckiego memorandum, które zawiera ostateczne zajęcie stanowiska przez Niemcy w stosunku do sytuacji w kraju sudeckim. Premier brytyjski podjął się doręczenia tego memorandum rządowi czechosłowackiemu.

Chamberlain odwiedził dziś wieczorem w towarzystwie brytyjskiego ambasadora w Berlinie, sir Neville Hendersona i sir Horace Wilsona kanclerza Hitlera w obecności ministra spraw zagranicznych Ribbentropa, aby się z nim POŻEGNAĆ. Kanclerz Hitler wyraził brytyjskiemu premierowi i rządowi brytyjskiemu w imieniu swoim i narodu niemieckiego najszersze podziękowanie za wysiłki poniesione celem doprowadzenia do pokojowego rozwiązania zagadnienia sudecko-niemieckiego.

PREMIER BRYTYJSKI OPUŚCI DZIŚ WE WCZESNYCH GODZINACH PRZEDPOŁUDNIOWYCH NIEMCY SAMOLOTEM, udając się do Anglii.

Mobilizacja w Czechosłowacji

PRAGA. (Pat.) Prezydent republiki wydał dekret o powszechnej mobilizacji.

(Tel. Wł.) Przez radio w Pradze został ogłoszony dekret mobilizacyjny. Szereg roczników wezwanych zostało pod broń w ciągu 6 godzin z zapasem jedzenia na 2 dni.

Obywatele amerykańscy wezvani do opuszczenia Czechosłowacji

WASZYNGTON (Pat.) Departament stanu podaje, że poseł St. Zjednoczonych w Pradze wezwał obywateli amerykańskich, zamieszkałych w Czechosłowacji do niezwłocznego opuszczenia kraju.

Czułość Polski

Marsz. Rydz-Śmigły, premier i m'n. Beck
u Pana Prezydenta

WARSZAWA (Pat.) Pan Prezydent R. P. przyjął dzisiaj w południe w obecności p. marszałka Śmigłego-Rydza prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja-Składkowskiego i ministra spraw zagran. J. Becka, którzy referowali o stanie spraw bieżących.

Dotąd odpowiedzi czeskiej na notę Polski nie ma

PRAGA. (Pat.) Poseł R. P. w Pradze minister Papee odwiedził wczoraj po południu prezesa rady ministrów gen. Syrovego i z całą powagą zwrócił uwagę premiera na konieczność bezzwłocznej odpowiedzi rządu czechosłowackiego na notę polską z 21 bm.

Historia widziana z bliska

Sierpień:

3. Przyjazd lorda Runcimana z misją pokojową do Pragi.

15. — Początek wielkich manewrów jesiennych półtoramilionowej armii niemieckiej.

16. Konferencja lorda Runcimana z prezydentem Beneszem.

18. Konferencja lorda Runcimana z Henleinem.

19. — Projekt kantonizacji państwa czechosłowackiego.

27. — Mowa brytyjskiego kanclerza skarbu sir. John Simona w Lanark (Szkocja) w sprawie politycznej sytuacji między narodowej, w szczególności zaś sytuacji w Czechosłowacji.

28. Druga konferencja Runcimana z Henleinem.

29. — Druga konferencja Runcimana z prezydentem Beneszem.

Wrzesień:

1. Konferencja Henleina z Hitlerem z inicjatywy Runcimana.

5. — Otwarcie Parteitagu „Wielkich Niemiec“ w Norymberdze. Częściowa mobilizacja we Francji.

7. — Nowy projekt rządu praskiego rozwiązania sprawy sudeckiej. Sensacyjny artykuł „Times'a“ doradzający Pradze „pozbycia się balastu Niemców sudeckich“. Ukazanie się oficjalnego komunikatu rządu brytyjskiego, odzignującego się od poglądów „Times'a“.

8. — Henlein przerywa pertraktacje z Pragą.

10. Mowa radiowa prezydenta Benesza nawołująca do spokoju i współpracy wszystkich obywateli republiki w ramach istniejącego ustroju.

12. — Wielka mowa Hitlera w Norymberdze, pełna pogroźek pod adresem ustroju demokratycznych a szczególnie demokracji czechosłowackiej, niezdolnej do rozwiązania zagadnień mniejszościowych.

13. Nieudany putsch henleinowców w kraju sudeckim.

14. — Nieoczekiwany list Chamberlaina do Berchtesgaden w celu spotkania się z Hitlerem.

15. Odezwa Henleina domagająca się przyłączenia Sudetów do Trzeciej Rzeszy. Artykuł-list Mussoliniego do Runcimana, doradzający plebiscyt wśród ludności niemieckiej, węgierskiej, słowackiej i polskiej w Czechosłowacji.

16. Runciman na wezwanie Chamberlaina opuszcza Pragę i udaje się do Londynu.

17. — Henlein rozpoczyna organizację Ochotniczego Korpusu Sudeckiego.

18. Anglia i Francja zgadzają się na przyłączenie Sudetów do Rzeszy bez plebiscytu.

19. — Angielsko-francuskie demarche w Pradze, domagające się odpowiedzi rządu praskiego w ciągu 24 godzin. Polskie demarche w Londynie, Paryżu, Berlinie i Rzymie.

20. — Praga szuka pomocy u sojuszników i przyjaciół, lecz jej nie znajduje. Konferencja ambasadora Lipskiego i premiera Imredi z Hitlerem.

21. Kapitulacja Pragi pod naciskiem Londynu i Paryża. Demarche posła R. P. Papee w Pradze i wypowiedzenie polsko-czechosłowackiej konwencji mniejszościowej. Nota MSZ. polskiego w Londynie i Paryżu. Zaburzenia w Pradze. Nowy lot Chamberlaina do Hitlera w Godesbergu.

22. — Upadek rządu Hołdy pod naciskiem dołów i powołanie rządu gen. Sirovy'ego. Rozpoczęcie konferencji pomiędzy Hitlerem a Chamberlainem w Godesbergu.

Jedynie od rządu polskiego, który nie ma obowiązku przed nikim się z nich tłumaczyć.

2) Że rząd polski zna dokładnie teksty układów, które zawierał.

Ponadto charge d'affaires R. P. otrzymał polecenie wyrażenia zdziwienia z powodu tej demarche, ponieważ na granicy polsko-sowieckiej nie ma ze strony polskiej żadnych specjalnych zarządzeń.

Dla wyjaśnienia Polska Agencja Telegraficzna dodaje, że artykuł 2-gi polsko-sowieckiego układu o nieagresji uwalnia strony od zaciągniętych w pakcie zobowiązań w wypadku, gdy jedna ze stron dokona niesprowokowanej agresji przeciwko państwu trzeciemu. Paragraf ten był umieszczony w układzie ze względu na nasz alians z Rumunią i przyjazne stosunki z innymi sąsiadami Rosji Sowieckiej. Jak z konstrukcji i ducha powyższego układu wynika, demarche sowiecka nosi charakter wybitnie formalny, a merytorycznie jest zbędna.

Od siebie możemy dodać, że Moskwa, która w chwilach krytycznych, tak samo haniebnie opuściła Pragę, jak Paryż, przy pomocy tego demarche usiłuje ratować swój prestiż pogrzebony przez ostatnią wykrętą mowę Litwinowa w Lidze Narodów.

„Noc grozy”

Oddziały armii czeskiej obsadziły i Sudety

Z niemieckich źródeł donoszą o ponownym obsadzeniu przez zmotoryzowane oddziały armii niemieckiej tych części Sudetów, w których onegdaj władza bezpieczeństwa została przekazana milicji niemieckiej.

Z chwilą objęcia władzy przez wodza naczelnego armii czechosłowackiej generała Syrowego, wydał on niezwłocznie zarządzenie ponownego obsadzenia granicy.

Kiedy pierwsze kolumny zmotoryzowanych wojsk czeskich wstąpiły do Egeru i innych miast sudeckich, ulice przepelnione były rozentuzjazmowanymi tłumem, nie oczekującym powrotu Czechów. Jak twierdzą źródła niemieckie żołnierze czescy ostrzeliwali w wielu miejscach bezbronną tłum z karabinów maszynowych. Jest wielu zabitych i rannych.

Ubiegłą noc w Sudetach, komunikat niemiecki, nazywa nocą grozy. W samym Egerze na ulicach miasta znaleziono 13 zabitych Niemców. Wszystkie szpitale są przepelnione. Mieszkańcy miast zabarykadowali drzwi i okna swych mieszkań. W pobliżu Rotenburga żołnierze czescy wymordowali 12 młodocianych robotników niemieckich, którzy nie wiedząc o ponownym obsadzeniu linii Schrödera usiłowali przekroczyć granicę.

Korespondenci pism berlińskich donoszą, że oddziały armii czeskiej już ukończyły ponowne obsadzenie granicy i że dalsze prace fortyfikacyjne prowadzone są w błyskawicznym tempie.

Tajna radiostacja polska na Śląsku Zaolzańskim wzywa do walki

MOR. OSTRAWA (Pat). Ubiegłej nocy około godz. 24 po skończeniu audycji normalnej przez stację radiową w Morawskiej Ostrawie radiostłuchacze, którzy nie zdążyli jeszcze zamknąć głośników, usłyszeli w tej stacji polski hymn narodowy, po czym rozpoczęły się audycje, skierowane przeciwko republice Czechosłowackiej. W dziesięć minut później zaczęto dawać płyty, po czym między odegraniem jednej płyty a drugiej były wznoszone okrzyki antyczeskie w rodzaju: „przec z czechokomuną”, „niech żyje Śląsk włączony do Rzeczypospolitej”, „nadszedł dzień krwawej rozprawy z Czechami” itp., oraz zawiadomiono, że audycje podaje tajna polska stacja radiowa na Śląsku Zaolzańskim. Liczni radiostłuchacze radiowi odnieśli wrażenie, że stacja radiowa w Mor. Ostrawie nie jest już we władaniu dotychczasowych dysponentów.

Wczoraj między godz. 9—10 przed południem liczni radioamatorzy z woj. śląskiego uchwycili na fali ok. 250 m (identycznej z falą stacji radiowej w Mor. Ostrawie), audycję w języku polskim. Jak informował speaker, audycja podawana jest przez tajną stację radiową polską na Śląsku za Olzą.

Uchodźcy ze Śląska Cieszyńskiego opowiadają o drakońskich zarządzeniach Czechów

CIESZYŃ. (Pat.) Poprzez kordon graniczny, dzielący Śląsk Cieszyński przedostają się w dalszym ciągu niepokojące wiadomości, świadczące o wzrastającym po stronie czeskiej napięciu, którego nie mogą powstrzymać drakońskie zarządzenia władz czeskich.

Granica polsko-czeska po stronie czeskiej została właściwie już całkowicie zamknięta. Nie przepuszczane są przez nią nawet dzieci polskie, uczęszczające do szkół po stronie polskiej.

Pomimo wzmocnionej kontroli granicznej fala uchodźców wzrasta bezustannie. Przeważają wśród nich młodzi ludzie w wieku poborowym, uchylający się od służby w wojsku czeskim.

Są oni jednym z głównych źródeł informacji o tym, co dzieje się obecnie po stronie czeskiej.

Represje i prześladowania — jak twierdzą uchodźcy, którym udało się przekraść przez granicę, pomimo czujności władz czeskich — wzrastają z godziny na godzinę. Ciągłe przeprowadzane są w domach polskich rewizje. Areszty są przepelnione Polakami. Prócz Polaków przechodzą do Cieszyna również i uciekinierzy innych narodowości.

Sytuacja, która powstała z powodu napływu coraz większej ilości uchodźców, zmuca społeczeństwo cieszyńskie do wyłonienia specjalnego komitetu obywatelskiego opiekującego nad uchodźcami. Komitet ten przede wszystkim zajmuje się sprawą zapewnienia dachu nad głową zbiegłym spod uciśku czeskiego, a następnie organizuje dla nich pomoc finansową, zarówno jak i w naturze.

Nastroje wojenne w Europie

Najmocniej zareagowały ubezpieczenia. — Run na banki we Francji

LONDYN. (Pat.) Angielskie towarzystwo Lloyd wyłączyło ubezpieczenia od ryzyka wojny z ogólnego ubezpieczenia morskiego. Ubezpieczenie od ryzyka wojny wymaga obecnie osobnej polisy, przy czym stawki oznaczane są indywidualnie od wypadku do wypadku. Wysokość ubezpieczenia od ryzyka wojny wykazała olbrzymi wzrost, bo ok. 80-krotny.

Gorzej przedstawia się problem ubezpieczeń wzajemnych na lądzie, gdyż towarzystwa ubezpieczeń nie przyjmują tego rodzaju ubezpieczeń z powodu zbyt wielkiego ryzyka.

Jak dalece sytuacja jest naprężona, wskazuje fakt, że towarzystwa ubezpieczeń w ogóle odmawiają ubezpieczenia morskich przesyłek złota. W związku z tym krążą pogłoski, że do transportów złota do USA użyta ma być flota wojenna Stanów Zjednoczonych.

PARYŻ. (Pat.) Bilans Banku Francji za czas od 8 do 15 bm. przynosi szereg interesujących symptomów, świadczących o poważnym wpływie wydarzeń politycznych na sytuację monetarną Francji. I tak, pozycje aktywów dają wyraz ogromnemu zapotrzebowaniu na franki przy jednoczesnym wycyfowaniu pieniędzy z kas oszczędności i banków.

dwóch dni kwoty złotych dwieście tysięcy. Krótka dyskusja, która się na ten temat rozwinęła, ograniczyła się do zapytań w sprawach technicznych, gdyż zrozumienie konieczności przyjęcia z pomocą materialną ze strony społeczeństwa było zupełne.

Zaolzie do Polski!

Zw. Strzelecki prosi o pozwolenie pójścia w pierwszych szeregach po odbiór Śląska zaolzańskiego

W dalszym ciągu z całej Polski napływają wiadomości o manifestacjach ludności, żądającej odebrania Śląska zaolzańskiego. Liczne organizacje zgłaszają na ręce najwyższych czynników w państwie gotowość do największych ofiar. M. in. komendant Związku Strzeleckiego wysłał do Marszałka Smigły-Rydzę depeszę, w której m. in. piszą:

„Komendanci powiatów garnizonu warszawskiego Związku Strzeleckiego, gorąco Cię proszą, ukochany nasz Wodzu, abyś zezwolił bezzwłocznie naszym pułkom iś w pierwszych szeregach po odbiór ziem odwiecznego polskiego Śląska Cieszyńskiego, podstępnie zabranego nam przez Czechów”.

W Katowicach odbyło się zebranie, zakończone na rzecz komitetu w ciągu najbliższych niejawnie przez Komitet Walki o Prawa Polaków w Czechosłowacji, celem uzyskania funduszy na cele komitetu.

Włochy nie ograniczą się do roli widza wacji, przeto nikt nie może odmówić Włochom prawa głosu i DZIAŁANIA w chwili, gdy państwo to jest powodem ogólnego zamętu. Wiadomości nadchodzące z Czechosłowacji wskazują, że rozprętnienie tam wzrasta. Trudno jest przypuszczać aby Berlin, Warszawa i Budapeszt tolerowały mogły dłużej taki stan rzeczy. Tylko niezłoczna i odważna decyzja może zapobiec dalszym komplikacjom. Treść tych decyzji wskazał jasno Mussolini.

Włochy nie ograniczą się do roli widza

RZYM (Pat). Virginio Gayda określa w „Giornale d'Italia” dzisiejszą sytuację jako naprężoną. Z dniem Gaydy wydarzenia ostatnich 24 godzin przebiegły już konferencję w Godesberg. Rzym śledzi przebieg wypadków zachowując spokój, właściwy państwu, świadomym swej siły. Błędny byłby wniosek ten, że Włochy ograniczą się do roli biernego widza. Przez udział w wojnie światowej Italia przyczyniła się do powstania Czechosłowacji, przeto nikt nie może odmówić Włochom prawa głosu i DZIAŁANIA w chwili, gdy państwo to jest powodem ogólnego zamętu. Wiadomości nadchodzące z Czechosłowacji wskazują, że rozprętnienie tam wzrasta. Trudno jest przypuszczać aby Berlin, Warszawa i Budapeszt tolerowały mogły dłużej taki stan rzeczy. Tylko niezłoczna i odważna decyzja może zapobiec dalszym komplikacjom. Treść tych decyzji wskazał jasno Mussolini.

Do „polskiego korpusu zaolzańskiego”!

KRAKÓW (Pat). Wieczorem na Rynku Krakowskim, przystrojonym emblematami i flagami o barwach państwowych, zebrała się wielotysięczna rzesza mieszkańców Krakowa i okolicy, aby dać manifestacyjny wyraz uczuciom i pragnieniom całej Polski.

Do zebranych, którzy odśpiewali hymn państwowy, przemówili przedstawiciele OZN, prof. Akademii Górniczej Inż. Skoczylas i Inż. Rączkowski. Następnie przemówił uchodźca z Olzy, po czym przedstawiciel Związku Powstańców Śląskich WEZWAŁ MŁODZIEŻ DO WSTĘPOWANIA DO OCHOTNICZEGO KORPUSU POLSKIEGO ZAOLZAŃSKIEGO.

Wśród nlebywałego entuzjazmu tłumów uchwalono rezolucję. POZNAŃ. Wczoraj odbyło się tutaj zebranie Ślązaków zaolzańskich, zamieszkałych w Poznaniu, zwołane przez tymczasowy komitet organizacyjny. W wyniku obrad ukończył się komitet wyzwolenia Polaków w Czechosłowacji. Pod przewodnictwem radcy Jerzego Nikodema komitet wyłonił trzy sekcje: WERBUNKOWA, propagandową i finansową.

Sowiety zakrzętnęły się również w Pradze

Radio niemieckie podało po południu: Źródła niemieckie donoszą, że w ciągu ostatnich paru dni w taktyce Kominternu w stosunku do zagadnienia czechosłowackiego zaszła znamienna zmiana.

Centralne biuro kompartii czeskiej otrzymało wczoraj rozkaz Kominternu, wzywający komunistów czeskich do przejścia władzy w swoje ręce i wszczęcia walki o całość granic nowego sowieckiego państwa, przy czym walka ta zostanie poparta przez Sowiety.

Tajny rozkaz kominternu zaleca, gdzie potrzeba stosować terror, akty rewolucyjne itd.

PARYŻ. (Pat.) Francuska partia komunistyczna wysłała do Pragi jednego ze swoich przewodców, sekretarza partii i wiceprzewodniczącego komisji wojskowej, deputowanego Gitton. Jednocześnie wyleciał z nim sekretarz Unii Związków Zawodowych okręgu paryskiego, komunista Henaff.

Częściowe zawieszenie komunikacji kolejowej i pocztowej w Czechosłowacji

PRAGA (Pat). Dyrekcja kolei czechosłowackich donosi o zawieszeniu komunikacji kolejowej na następujących odcinkach: Tannendorf — Ober — Kreibitz, Parschnitz Liebau. Przesyłki, znajdujące się w drodze zostały zwrócone nadawcom.

MOR. OSTRAWA. Wczoraj o godz. 1 w nocy zamknięto wszelki ruch komunikacji na trasie kolei żelaznej Jagersdorf — Frelwaldau nad granicą niemiecką. We wszystkich gminach okolicznych wstrzymano również z dniem dzisiejszym komunikację pocztową. Podobne zarządzenia wydano na linii kolejowej na granicy niemieckiej w Czechach na trasie Jedlova — Hornl — Chribska, Zorzici — Libawa, Stanice nad Upou — Lazne.

Czechosłowacka artyleria górską

Charakterystyczny obrazek z obszaru granicznego czechosłowacko-niemieckiego w Sudetach. Wypadki ostatnich dni wyrły swe piętno na pięknie górskiego krajozrazu. Na zdjęciu widzimy konia niosącego na grzbiecie małą, lecz skutecznie działającą armatkę wysokogórską.

Od wydawnictwa

Wypadki następują po sobie tak szybko, że jedno poranne wydanie pisma nie wystarcza dla zaspokojenia ciekawości czytelników, biorących żywy udział w do niosłych wydarzeniach historycznych.

Pragnąc uczynić zadość potrzebom szerokiej publiczności wprowadziliśmy od wczoraj wieczór: nadzwyczajne wieczorne wydanie „Kurjera Wileńskiego”, w którym będziemy informowali o wypadkach ostatniej chwili.

Każdy Włoch od 18 lat staje się automatycznie żołnierzem

RZYM (Pat). „Gazetta Ufficiale” ogłasza dekret szefa rządu włoskiego, zarządzający przymusowe przysposobienie wojskowe dla mężczyzn od lat 18, zdolnych do noszenia broni. Dekret ustala, że każdy fizycznie nie upośledzony Włoch po ukończeniu 18 lat staje się automatycznie żołnierzem i przechodzić ma przed wcielaniem do armii pełne wyszkolenie wojskowe w organizacjach młodzieży faszystowskiej.

S. p. Bolesław Świętorzecki

W majątku swoim Malinowszczyzna w pow. mołodeczańskim zmarł po dłuższych cierpieniach ś. p. inż. Bolesław Świętorzecki w wieku lat 64.

Wiadomość o tym wywołała głębokie wrażenie i szczerą żal w szerokiej sferach Wilna i Wileńszczyzny. Wszyscy którzy Go znali, oplakują w Zmarłym człowieka nieskazitelnego serca i charakteru, zawsze gotowego do usług, sfery łąwieckiej zaś wielce zasłużonego organizatora łąwieckiego niepospolitego erudyte w tej dziedzinie, autora licznych prac, wspaniałego myśliciela, niezastąpionego towarzysza.

Zwłoki ś. p. Bolesława Świętorzeckiego złożone dziś zostaną do grobów rodzinnych w Malinowszczyźnie.

Przewodniczący Okr. Komisji Wyborczej

Generalny komisarz wyborczy powołał następujących przewodniczących okręgowych komisji wyborczych:

W okr. 43 Suwałki Oskar Dessin, sędzia Sądu Okr. w Grodnie.

W okr. 44 Grodno Buchali Kazimierz, sędzia Sądu Okr. w Grodnie.

W okr. 50 Lida Cywiński Wacław, wiceprezes Sądu Okr. w Lidzie.

W okr. 51 Nowogródka Połowiński Czesław, wiceprezes Sądu Okr. w Nowogródku.

W okr. 52 Baranowicze Sudziłowski Gusew, sędzia Sądu Grodzkiego w Baranowiczach.

W okr. 53 Brześć n. B. Januszkowski Witold, sędzia S. Okr. w Brześciu n. B.

W okr. 54 Kobryń Murza-Murziec Szymon, sędzia S. Gr. w Kobryniu.

W okr. 55 Pińsk Dłużniewski Felician, sędzia S. Okr. w Pińsku.

W okr. 56 Luck Krasiecki Jan Aleks., sędzia Sądu Okr. w Lucku.

W okr. 57 Kowel Grochowski Ryszard, sędzia S. Gr. w Kowlu.

W okr. 58 Sarny Pasymkiewicz Wojciech, sędzia okr. śledczy, Sarny.

W okr. 59 Równe Szawłowski Wincenty, wiceprezes S. Okr. w Równem.

W okr. 60 Krzemieniec Sieniawski Marceł, sędzia S. Gr. w Krzemieńcu.

Składy okr. komisji wyborczych na terenie wojew. wileńskiego podajemy na str. 3.

Kronika telegraficzna

W Salzbrunnie odbył się ślub naczelnego dowódcy armii niemieckiej, gen. v. Branchitscha z panną Karoliną Schmid.

— Na szosie w pobliżu Gniezna wydarzyła się katastrofa samochodu. Samochód, prowadzony przez Zbigniewa Niedbalskiego, przemysłowca z Warszawy, uderzył o przydrożne drzewo. Tak Niedbalski, jak i jadący z nim właściciel wozu Kazimierz Rompański, pochodzący również z Warszawy, doznali ciężkich obrażeń. Niedbalski zmarł.

— Odbywa się przyspieszona budowa linii kolejowych, mających połączyć Turcję z Irakiem i Iranem. Obie te linie mają punkt wyjścia w Diarbakirze.

Długość linii z Diarbakiru do Iraku wyniesie 250 kilometrów i z Diarbakiru do granicy Iranu (przez Wan do Kotur) 389 km, a więc razem 911 km.

Koszty budowy obu linii mają wynieść, z powodu trudnej konfiguracji kraju, około 51 milionów funtów tureckich.

— W wiedeńskiej fabryce chleba Anker zawalił się sufit betonowy w wielkiej hali fabrycznej wskutek czego 20 robotników zostało ciężko rannych.

Giełda warszawska

z dnia 23 września 1938 r.

Belgi belgijskie	90,07
Dolary amerykańskie	531,00
Dolary kanadyjskie	528,50
Florety holenderskie	286,84
Franki francuskie	14,37
Franki szwajcarskie	120,60
Funtv angielskie	25,60
Gułdenvy gdańskie	100,25
Korony czeskie	14,30
Korony duńskie	114,20
Korony norweskie	128,58
Korony szwedzkie	132,04
Liry włoskie	20,10
Marki fińskie	11,30
Marki niemieckie	—
Marki niemieckie srebrne	86,00
Tel Aviv	25,30
Bank Polski	Akcje: 125,00

Soleniada wioś pod Pińskiem

PIŃSK. (Pat.) Wybuchł groźny pożar we wsi Knubowo pod Pińskiem. Pastwą płomieni padły 53 zabudowania, inwentarz żywy, martwy oraz zbiory tegoroczne. Straty wynoszą ponad 50.000 zł. Na miejsce wypadku udał się miejscowy starosta w celu przyjazdu z pomocą pogorzelcom.

Hitler bez grosza w kieszeni

Historyczne spotkanie w skromnym hotelu

Miasteczko Godesberg, stare, położone ślicznie wśród wzgórz i winnic nadreńskich, nabiera historycznego znaczenia wskutek spotkania Chamberlaina z Hitlerem i obrad, od których zależą nie tylko losy Czechosłowacji, ale i Europy. Godesberg skała da się przeważnie z will wśród parków i ogrodów, należących do loga tych kupców i fabrykantów z Kolonii i do wysokich urzędników na emeryturze, którzy w tej pięknej miejscowości spędzają schyłek swego życia. Okres świetności miało to miasteczko za czasów Wilhelma II, kiedy zwykli się tu byli zabawić wesoło studenci pobliskich uniwersytetów w Bonn i Kolonii. Hotel Dreesen w Godesberg, w którym odbywa się

HISTORYCZNE SPOTKANIE,

nie należy do najbardziej komfortowych. Naprzeciw znajduje się luksusowy hotel Königswinter Hotel, w którym zatrzymują się bogaci turyści a amerykańscy i angielscy. Hotel ten jest własnością właścicieli firmy, wytwarzającej słynną wodę kolońską 4711. Ale Hitler zatrzymuje się stale w hotelu Dreesen, czyni to konsekwentnie i oddawna i tylko raz, w marcu 1936 r., spędził pół godziny w wielkim hotelu naprzeciw, kiedy wojska niemieckie wbrew postanowieniom traktatu zajmowały Nadrenię.

Hotel Dreesen ma urządzenia do syć staroświeckie i typowo niemieckie. Śpi się i przykrywa zwyczajem niemieckim na łóżkach pełnych pierzyn. Łazienka zamknięta jest na klucz, po której trzeba się zwracać do samego właściciela. O angielskim pierwszym śniadaniu, słynnym breakfastie, mają tu bardzo niedokładne pojęcie. Jeżeli Führer darzy ten hotel względy, to dlatego, że jest z nim i z jego właścicielem związany wspomnieniem z dawnych czasów.

Hitler był wtedy — tak się opowiada — ubogim człowiekiem.

BEZ GROSZA W KIESZENI.

Przyszedł z Kolonii, gdzie nie mógł znaleźć miejsca dla siebie. Zwrócił się wprost do łustego jegomościa, właściciela hotelu, prosząc go o pokój. „Niech pan wejdzie — odpowie dziać ten. — Dam panu pokój”. Mógł to uczynić, bo było już po sezonie i wiele pokoi było niezajętych. Hitler miał zostać tydzień, ale mieszkał przez cały miesiąc. Godzinami po kolacji, składającej się z gotowanej kiel-

basy i kartofli, siedział z właścicielem i przedstawiał mu swój program polityczny. Słuchacz był może krytyczny wewnątrz, ale słuchał uprzejmie tego, co mu jego młody gość opowiadał.

W Hitlerze tkwią głęboko wspomnienia i wrażenia z ciężkich lat młodości. Chętnie wraca do miejsc i osób z którymi się wtedy stykał. Dla tego stosunkowo często przyjeżdża do Godesberg i do skromnego hotelu, w którym mieszkał przed laty. Tym razem ma tam szereg pokoi wychodzących na korytarz i przypominających cele w seminarium duchowym. Urządzenie ich jest nader skromne. Na podłodze nie ma dywanów. Nie wiadomo, czy Chamberlain dob-

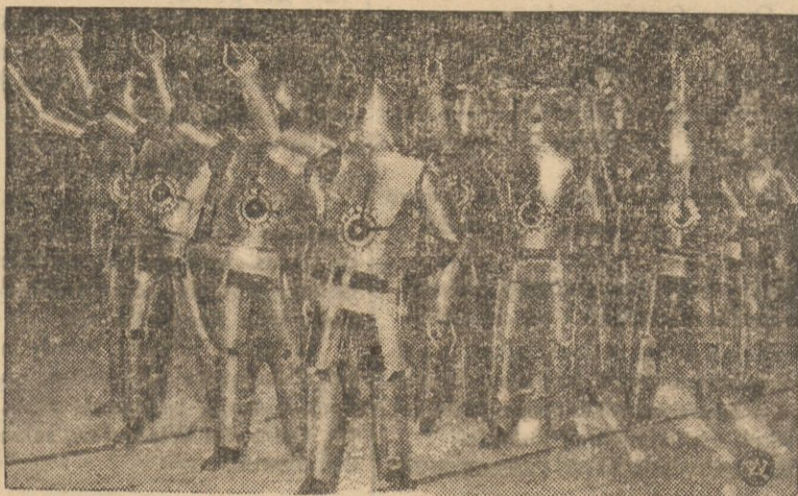
rze się czuje w tym otoczeniu, przy zwyczajony jest bowiem

OD MŁODOŚCI DO KOMFORTU,

a przy tym sytuacja, w której się znalazł w obliczu wymagającego i gwałtownego partnera nie będzie należała do najprzyjemniejszych. Wiadomo natomiast, że Hitler będzie czuje się jak u siebie w domu, co świadczy do datnio o jego wycuciu psychologicznym i zmyśle reżyserii. Może porównywać swoją sytuację z przed laty i obecnie. I może przypomni sobie, że właśnie w dniu 30 czerwca 1934 r. z tego hotelu, w tym samym Godesberg, odleciał do Monachium, aby po skromić bunt w szeregach własnej partii.

E. L.

Człowiek-robot

W Berlinie odbyła się imponująca rewia pod hasłem „W imię postępu”. W czasie tej rewii zademonstrowano grupę ludzi-robotów, którą reproduujemy na naszym zdjęciu.

Kredyty dla rolnictwa

KREDYT POD REJESTROWY ZASTAW ZBOŻA.

Aczkolwiek tegoroczna akcja kredytowa w tym dziale nie jest jeszcze zakończona i trwa nadal, to jednak już teraz stwierdzić można, że popył na te kredyty w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrósł niemal dwukrotnie. Tłómaczyć to należy, z jednej strony zniżką cen zboża i wyczekiwaniem rolników lepszej koniunktury, — z drugiej — coraz większą świadomością niewątpliwych korzyści tego rodzaju kredytów.

KREDYTY NA ZALICZKOWANIE ZBOŻA.

Znaczne jest zapotrzebowanie ze strony lokalnych instytucji kredytowych na kredyty na zaliczkowanie zboża. Pomimo, że wysokość udzielonych w roku bieżącym kredytów już znacznie przekroczyła kredyty roku ubiegłego, to jednak nowe zgłoszenia w dalszym ciągu napływają.

KREDYTY INWESTYCYJNE.

Równoległe z coraz intensywniejszym wykorzystywaniem inwestycyjnych kredytów w zakresie rybackstwa, mleczarni spółdzielczych, śpichrzów, składów zbożowych i in. daje się ostatnio zauważyć napływ podań od organizatorów gorzelni spółdzielczych.

Na specjalne wymienienie zasługuje nabycie w miesiącu lipcu r.b. przez cztery spółdzielnie składów towarowych przy bocznicy tyszkiewiczowskiej w Wilnie.

GMINNE KASY POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWE.

Na terenie gmin woj. wileńskiego i nowogródzkiego, nie posiadających żadnych lokalnych instytucji kredytowych, zorganizowane zostało w 1938 r. 10 nowych Gminnych Kas Pożyczkowo-Oszczędnościowych, zaopatrzonych w środki obrotowe przez Państwowy Bank Rolny.

Uwierzytelnianie świadectw o czasie nauki przebytym przez terminatora

Zarządy gminne obowiązane są w myśl przepisów ustawy do bezpłatnego uwierzytelniania świadectw, stwierdzających przebyty przez uczniów przemysłowych czas nauki u pryncypałów, nie należących do korporacji przemysłowych. Niektóre organizacje rzemieślnicze uskarżały się jednak, iż zachodzą wypadki, że gminy odmawiają uwierzytelnienia treści świadectwa, stojąc na stanowisku, iż obowiązane są uwierzytelniać jedynie podpis pryncypała wystawiającego świadectwo.

W związku z powyższym ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało pismo okólnie do wojewodów, przewodniczących wydziałów powiatowych i prezydentów miast, w którym wyjaśnia, że w przepisie art. 124 rozporządzenia Prezydenta R. P. z

7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym mowa jest o uwierzytelnianiu treści świadectwa, nie zaś podpisu pryncypała, wystawiającego świadectwo.

Wobec tego, że uczniowie przemysłowi bez przedstawienia uwierzytelnionego w powyższy sposób świadectwa (jeżeli pryncypał nie należy do cech) nie mogą być dopuszczeni do egzaminu na czeladnika, odmowa uwierzytelnienia świadectw w sposób wymagany przez prawo naraża ucznia przemysłowych na niepowetowane straty.

Przy sposobności ministerstwo spraw wewnętrznych zwróciło również uwagę, że na żądanie zarządów gminnych umowy pisemne, ustalające warunki nauki uczniów przemysłowych, powinny być im przedstawiane do przejrzania.

Kiedy pośrednik może żądać wynagrodzenia za swą pracę

I od której ze stron?

Interesującą sprawę z zakresu procesów tzw. porękcawicze rozpatrywał świeżo sąd grodzki w stolicy. Pan Z. jako plenipontent swagra swego, właściciela domu, sprzedał z upoważnienia tego ostatniego dom p. W. Na bywek W. sprowadził do mieszkania Z. zawodowy pośrednik, niejaki Sz. Po pewnym czasie Sz. wystąpił przeciwko panu Z. do sądu z żądaniem zasądzenia od Z. tytułem wynagrodzenia za pośrednictwo kwoty 400 zł. Pozwany Z. bronił się przed sądem tym, iż działał tylko jako pełnomocnik właściciela, sprzedał zatem cudzą własność i żadnych zobowiązań z tytułu tej transakcji ponosić nie może. Na wszelki wypadek odmiennego zdania sądu, Z. wyjaśnił, że po akcie dał pośrednikowi Sz. 100 zł tytułem napiwku za przyprowadzenie nabywcy i na tym rachunki z Sz. zostały zakończone, „gdyż — podkreślał Z., powód był pośrednikiem strony, przeciwnie, a nie moim i odemnie nie muszę nie należało”.

Sąd grodzki, podzielać powyższe wy-

wody pozwanego, powództwo Sz. oddalił. Na rozprawie przed sądem okręgowym Sz. dowodził, iż był pośrednikiem obu stron i od nabywcy domu uzyskał już zapłatę swe go wynagrodzenia w drodze wyroku sądowego, obecnie żąda więc takiegoż wynagrodzenia od drugiej strony. Obrońca pozwanego, zbywcy domu, dowodził obszernie, iż w myśl art. 517 kod. zobow. pośrednikowi wynagrodzenie należy się tylko wtedy, gdy mu je przyrzeczono i gdy transakcja doszła do skutku tylko wskutek jego zabiegów. Przyrzeczenia żadnego, mówi obrońca, nie było, był tylko napiwek 100 zł. i nie było żadnych zabiegów pośrednika przy ustalaniu ceny obiektu, pożyczki KKO itd. W tym stanie rzeczy, konkluduje adwokat, nie było pracy pośrednika, a zatem nie może być mu przyznane wynagrodzenie. Sąd okręgowy, przychylił się do tych wywodów, zatwierdził wyrok I instancji, oddalając pozew.

Czy pracownik zwolniony z pracy wskutek przestępstwa ma prawo do zapomogi z F. P.?

W jednej z większych firm gastronomicznych kelner wydalony został natychmiast z pracy bez wypowiedzenia z tej racji, iż wbrew regulaminowi firmy nie wybił czełku w kasie na wziętą z bufetu konsumpcję. Po zainkasowaniu rachunku od gościa, kelner należność do kasy natychmiast wpłacił. Postępowanie opisane wyżej dyrekcja uznała jako oszustwa i pracownika natychmiast zwolniła. Formularz do Funduszu Pracy wypełniła firma z zaznaczeniem, iż pracownik zwolniony został wskutek popełnienia oszustwa. Wskutek tej adnotacji dyrekcja Funduszu Pracy wydała decyzję odmawiającą pracownikowi prawa do zapomogi.

Pracownik złożył w Funduszu Pracy oświadczenie, iż oszustwa nie dokonał, deklarację pracodawcy uważa za krzywdzącą go i występuje na drogę sądową o 2 tygodniowe odszkodowanie od firmy, która bezprawnie go zwolniła. Jednocześnie pracownik prosi Fundusz Pracy o zawieszenie odmownej decyzji do czasu zakończenia procesu sądowego. Fundusz Pracy wniosek uwzględnił i decyzję swą zawiesił do czasu zakończenia sprawy między pracownikiem i firmą. Pracownik wystąpił do sądu pracy o 2-tygodniowe odszkodowanie i spór wygrał. Po przedłożeniu przez pracownika odpowiedniego wyroku Fundusz Pracy należała zapomoga wypłacił.

Mł. Światłki sterzy komisarza

Ubezpieczalni Społecznej

W tych dniach Sąd Grodzki w Tomaszowie Mazowieckim rozpatrywał sprawę Zdzisława Chmielewskiego, b. komisarza Ub. Spół., oskarżonego przez b. wicemin. skarbu, a obecnie dyr. Izby Skarb. w Poznaniu, Ferd. Światłkiego, dyr. Izby Skarb. we Lwowie, Zygmunta Kucharskiego i obecnie dyr. Izby Skarb. w Łodzi, dr Michała Rzakiewicza — o zniesławienie i obrazę, popełnione w rozmowie przeprowadzonej w pewnym lokalu klubowym. Sąd skazał oskarżonego na 6 miesięcy aresztu. Chmielewski występował, jako świadek obrony w znanym procesie A. Lubowidzkiego.

P. myślowy hotelarz robi „kokosy”

Dziś, w dobre, kiedy na całym prawie świecie hotelarze narzekają z powodu ograniczeń przy wyjazdach zagranicznych — na wyjątkowo ciężkie czasy, niektórzy spośród nich stosują nader pomysłowe triki dla przyciągnięcia turystów.

Oto jeden z hotelarzy niemieckich wprowadził stopniowo obniżanie opłaty za zajmowane pokoje. Za pierwszy dzień płaci się 4 marki, za drugi — 3 marki, za trzeci wreszcie — 2,50. Hotelarz uzasadnia zniżkę opłat tym, że koszty amortyzują się stopniowo.

Rezultat jest taki, że hotelarz robi „kokosowo” interesy i znalazł w tym niedługim czasie licznych naśladowców.

POKOJE

TANIE CZYSTE I CICHE

W HOTELU ROYAL

Warszawa Chmielna 21

Dla pp. czytelników „Kurjera Wileńskiego”

15% rabatu

WILNO

I. Wilno w mowach Wielk. Marszałka II. Wilno w rzędzie stolic Rzeczypospolitej Polskiej
prace Wacł. Głzbert-Studnickiego
wvd 1936 — do nabycia wszędzie

Samobójstwo prezeski „klubu nieszczęśliwych żon”

W Częstochowie popełniła samobójstwo przez wypicie trucizny 44-letnia Kazimiera Hoffmanowa, córka znanego przed wojną dyrektora miejscowego gimnazjum ś. p. Lamperskiego. Przyczyną wypadku była ciężka sytuacja finansowa, w jaką Hoffmanowa popadła, będąc właścicielką jednej trzeciej części domu, w której znajdowała się szkoła powszechna.

Przed dwoma laty magistrat zażądał obniżki komornego za lokal szkolny, na co Hoffmanowa się nie zgodziła, wobec czego szkoła przeniesiona została gdzie indziej. Od tego czasu sytuacja Hoffmanowej pogarszała się, aż doprowadzona do rozpaczcy Hoffmanowa popełniła samobójstwo.

Hoffmanowa była prezeską „klubu nieszczęśliwych żon” skupiając wokół siebie kilka pań z towarzystwa częstochowskiego.

200 milionów ptaków w Anglii

Pewien statystyk angielski obliczył, że Wielka Brytania posiada 200 milionów ptaków, a więc cztery razy tyle, ile ludzi. Liczba ptaków rośnie podobno stale od kilku lat, zwłaszcza zaś ilość wróbli. W samym Londynie znajduje się 3 miliony ptaków, z czego 1.800.000 wróbli, 300.000 dziłkich gołębi, 35.000 gołębi domowych i 2.200 rozmaitych ptaków, żyjących nad brzegami Tamizy.

Statystyk angielski nie podał, w jaki sposób przeprowadził ten „spis ludności”, trzeba zatem wierzyć mu na słowo.

Nabiał i owies drożeją

Sytuacja na rynkach zbożowym, rz. żnym, nabiałowym i rybnym

Na zagranicznych rynkach zbożowych panowała w tygodniu ubiegłym sytuacja niejednorodna, na jednych zaznaczyła się nieznaczna zwyżka, na innych zniżka. Jedynie tylko w Buenos Aires

pszenica wyraźnie zwyżkowała, ale tłumaczy się to przednowkiem, który w Argentynie przypada na jesień. Stan zasiewów na południowej półkuli jest całkiem pomyślny, o ile więc nie zajdą jakies nieprzewidziane okoliczności (susza lub gwałtowne deszcze), to i w Argentynie i Australii można się spodziewać urodzaju doboręgo. Zaznaczyć trzeba, że jak dotąd rachuby na większe zapotrzebowanie w znacznym stopniu się sprawdzają, eksport bowiem wszystkich zbóż jest znacznie większy niż przed rokiem, a jeżeli chodzi o pszenicę, to eksport ten jest większy o 60 proc. Nie przesądza to do oczywiste o niesprzedanych za pasach i już dzisiaj liczą się z tym, że w końcu kampanii bież. znacznie one wzrosną. To jest przyczyną, że pomimo zwiększonego zapotrzebowania ceny utrzymują się ciągle na poziomie bardzo niskim, dalekim od opłacalności.

Na rynku krajowym

większe zmiany nie zaszły, tendencja jednak panowała raczej słaba. W Warszawie notowania pszenicy, żyta i jęczmienia przemiałowego lekko zni-

kowały, w Poznaniu i Bydgoszczy zostały utrzymane, owies cokolwiek zdrożał, jęczmień browarny utrzymał się bez zmiany. Zaznaczyć należy, że podaż zboża ciągle jest umiarkowana, tzn. że całkiem nie jest winą rolników obecny niski poziom cen. Z innych ziemiopłodów trzeba zaznaczyć zniżkę oleistych i lekkich spadek ziemniaków, oraz wyraźną zwyżkę cen koniczyzny białej.

Po chwilowej poprawie zanotował wypada osłabienie sytuacji

na rynku zwierząt rzeźnych.

Nie przedstawia to wprowadzić nic nowego, jesień jest bowiem u nas okresem corocznej zniżki zwierząt rzeźnych, ale trudno nie zauważyć, że w tych warunkach pokrycie strat na zbożu zyskiem na hodowli staje się wiele problematyczne. Obecna zniżka na rynku zwierząt rzeźnych tłumaczy się — z jednej strony — znacznie słabszym urodzajem ziemniaków, stanowiących podstawę żywienia inwentarza, z drugiej — znaczną podażą towaru nie-dotuczonego którego wyższą wają się rolnicy przez zimę, zamieniając gorsze lepszymi, bądź usuwając nadliczbowe dla braku odpowiedniej ilości paszy. Na początku zimy zaczęła się zwykłe zwyżka, gdyby więc powtórzyło się to i obecnie, to nie byłoby w dzisiejszej niższej nie nadzwyczajnego, jakkolwiek zniżka taka sa-

ma przez się pożądana nie jest. Zaznaczyć trzeba, że pomimo to skutkiem bardzo niskich cen zboża opasanie jeszcze się kalkuluje znośnie.

W miarę zbliżania się chłodniejszej pory, kiedy kończy się żywienie bydła na pastwiskach a zwierzęta żywią się z ręki, w gospodarstwach włościańskich maleje wydatnie produkcja mleka, oddawanego mleczarniom na przerób na masło. Spada wobec tego i podaż masła, którego ceny od jesieni zaczynają wzrastać. Ostatnio za masło wyborowe I gat. płacono już 3,10 zł za 1 kg, możliwa jest dalsza zwyżka. Skutkiem spadku produkcji i podaży zdrożały również i jaja, zwłaszcza ciężkie gwarantowanej świeżości.

Na rynku rybnym

słaba i zniżkowa tendencja trwała nadal, w ubiegłym tygodniu ceny karpia we wszystkich sortymentach znów obniżyły się o 5 gr na 1 kg. Dowód jest znaczny, a w przyszłości zapowiadane jest jego zwiększenie. Również nie można się uskarżać na brak ryby jeziorowej i rzecznej krajowego pochodzenia. W ostatnim tygodniu dowieziono do Warszawy 64 tys. kg karpia, 47 tys. kg ryby rzecznej. Ceny karpia obniżyły się w hurcie od 1,30 zł za towar lekki do 1,45 zł za ciężki. Ryby importowane na rynek nie ma.

Nowogródzyczna manifestuje

18 b.m. odbyło się zebranie gminne O.Z.N. pow. lidzkiego z udziałem delegatów obwodu panów Żylińskiego Franciszka i Amberga Wernera. Przewodniczył p. Sulharowski. Prelegenci obszernie przedstawili zebrałym aktualne sprawy społeczno-polityczne, poczym wywiązała się dyskusja, w której miejscowa ludność poddała ostrej lecz rzeczowej krytyce lokalne stosunki, panujące w samorządzie tamtejszym. W zakończeniu przyjęto rezolucję, potępiającą postępowanie Czechów oraz jednogłośnie żądano przyłączenia Śląska Zaolzańskiego do Polski. Obecnych ponad 100 osób.

Okręg Nowogródzki O.Z.N. zorganizował 22 b.m. wielki wiec manifestacyjny w Nowogródku pod hasłem

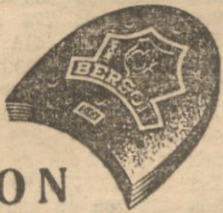
„Żądamy Śląska Zaolzańskiego”. Zgromadzona miejscowa oraz przybyła z odległych nawet okolic ludność wznosiła okrzyki oraz gorąco oklaskiwała mówców, którzy domagali się powrotu ziem śląskich do Polski. Przemawiali z ramienia Okręgu O.Z.N. p. inż. Henszel Bronisław, p. Wawer Czesław oraz p. Zienkiewicz Wacław. W imieniu przybyłej ludności zabrał głos p. Achrem-Achremowicz.

Po rozwiązaniu wiecu przeszło 3-tysięczna rzesza uczestników udała się pod gmach Województwa, gdzie wyłoniona delegacja wręczyła wojewodzie uchwaloną na wiecu rezolucję.

Do zgromadzonych przemówił wojewoda Sokołowski.

Do eleganckiego panu pasują dobre rękawiczki. Do eleganckiego obuwia należą eleganckie guziki.

BERSON

Jak powstało gimnazjum „Oświata” w Nowogródku

W Nowogródku istniała dotychczas tylko jedna szkoła średnia, a mianowicie gimnazjum koedukacyjne im. Adama Mickiewicza. Toteż liczba uczniów, nie przyjętych do pierwszej klasy, rosła z roku na rok. W 1936 r. liczba ta wzrosła do 100. Na 180 kandydatów do I kl. przyjęto zaledwie 80. Reszta musiała szukać sobie miejsca w innych miastach, albo co gorsza, zaniechać nauki z braku środków. Nie trzeba bowiem dowodzić, że utrzymanie dziecka w domu jest i tańsze i „pewniejsze” niż w obcym mieście na stancji, czy nawet w bursie. Zresztą, wkrótce się okazało, że i w gimnazjach sąsiednich miast brak miejsc. Co robić? Jak zaradzić? Bładaniom i nerzekaniom nie było końca. Ale oto sprawę tę wziął sobie do serca p. Bronisław Wojciechowski (prezes komitetu rodz. szkoły powsz. nr 1, prezes PPW), którego córeczka również nie została przyjętą do gimnazjum. Zwołał do lokalu szkoły powszechnej zebranie rodziców i wystąpił z projektem założenia gimnazjum prywatnego. Projekt przyjęło jednogłośnie. Okazało się jednak, że nie jest to rzeczą łatwą, jakby się komuś zda wało. W dodatku napotkano niespodziewanie na sprzeciw ze strony ówczesnego dyrektora gimnazjum państw. p. dra Rybickiego, który dowodził, że drugie gimnazjum ogólnokształcące jest w Nowogródku zbędne. Przez całe więc lato napórno się starano o pozyskanie koncesji na prawo prowadzenia prywatnego gimnazjum. Nie dając za wygraną, zainteresowani rodzice powołali do życia Stowarzyszenie pn. „Oświata”, które zorganizowało na razie kursy gimnazjalne. W skład zarządu weszli znani obywatele miasta: pp. Wojciechowski Bronisław, Orłowski Feliks, Sipiko Kazimierz, Andarie Wilhelm i Presman. Na kierowniczkę kursów zaangażowano b. nauczycielkę gimn. p. Słusarską, a na wykładowców częściowo

nauczycieli gimnazjum państw. Do pierwszej klasy odrazu zapisało się kilkudziesięciu uczniów. W roku następnym drugie tyle. W tym roku kursy „Oświata” miały już trzy klasy i 154 uczni. poza tym: duży, opłacony za cały rok lokal, ławki, mapy i inne pomoce naukowe. Ale brak koncesji hamowało wysiłki zarządu i studziło zapał uczniów. Znowu więc poczyniono starania o pozyskanie koncesji, tym razem przy życzliwym poparciu obecnego dyrektora gimn. p. Poźniaka. Bo czyż można pozbawić praw do nauki 150 uczniów, jeżeli daje się wszelkie możliwości i gwarancje utrzymania drugiego gimnazjum? Za krzewienie oświaty gdzie indziej dają największe nagrody. Kuratorium Okręgu Szkolnego w Wilnie wydało nareszcie tak pożądaną koncesję, pod warunkiem, że członkowie zarządu złożą gwarancję na 40.000 zł, jako rękojmię rzetelnego wywiązania się z przyjętych na siebie obowiązków. Jednocześnie Kuratorium wysunęło na tymczas. dyrektora tego gimnazjum p. Franciszka Paczyńskiego (prof. gimn. państw. w Suwałkach). Na wzmianowany dyrektor objął urządowanie z dniem 1 września br., zarządzając formalnie egzaminy do wszystkich trzech klas. Obecnie wyzylatorka z Kuratorium wileńskiego dokonała pierwszej urzędowej lustracji. Dzięki więc garście ofiarnych obywateli, Nowogródek ma już drugą szkołę średnią.

Gimnazjum prywatne, (którego nazwa wkrótce zostanie ustalona), mieści się na razie przy ul. Piłsudskiego, w lokalach zajmowanych przez Wojew. Komendę PP i Urząd Śledczy. O ile jednak rozwój gimnazjum pójdzie w takim tempie jak kursy i pozostanie ten sam zarząd, spodziewać się należy, że za kilka lat „Oświata” zdobędzie się na własny lokal. Przykład godny naśladowania.

Kaz.

Nieświeska Zaledwie 33 km. linii kolejowej

Powiat nieświeski posiada na ziemiach północno-wschodnich najmniejszą długość linii kolejowych bo zaledwie 33 km. Długość szos i dróg brukowanych wynosi tylko 178 km. W trakcie budowy są dwie dłuższe szosy, pierwsza połączy Nieśwież z Baranowiczami przez Snów, druga w kierunku Zaostrowieca zbliży Nieśwież i inne ośrodki handlowe w powiecie z Polesiem.

Nauczyciele kształcą przedpoborowych i rezerwistów

Nauczyciele pogranicznej gminy zaostrowieckiej zrzeszeni w Związku Naucz. Polskiego odbyli jednodniową odprawę dla zorganizowania kursów w okresie jesienno-zimowym dla młodzieży przedpoborowej i rezerwistów zrzeszonych we wszystkich wiejskich związkach-wychowania obywatelskiego i oświaty pozaszkolnej, w oparciu o świetlice, biblioteki, czasopisma i dzienniki, radia, wieczory i zabawy towarzyskie. Podział pracy przyjęto następujący: Związek Strzelecki rozłoży opiekę nad 3-ma rocznikami młodzieży przedpoborowej, zaś Związek Rezerwistów zorganizuje pracę w ten sposób, że obejmie 5 roczników młodziej rezerwy. Wszelkich pomocy naukowych dostarczać będzie Związek Nauczycielstwa Polskiego, jak również oprócz tego Oddział Związku Strzeleckiego wziął pod całkowitą moralną i materialną opiekę wszystkie drużyny strzelczyków. W pracy wychowawczej i wyszkoleniowej młodzieży przedpoborowej i rezerwistów jak zwykle chętnie i ofiarnie zgłosił swój udział miejscowy oddział Korpusu Ochrony Pogranicza, który poszczycić się już może chlubnym dorobkiem w tej dziedzinie.

Lidzka Pierwszy most łukowy pod Lidą

Na rzece Żyźmie, na trakcie, łączącym Lidę z Trokielami, Urząd Wojewódzki Nowogródzki rozpoczął budowę mostu żelazo-betonowego długości 30 mtr. Roboty pozostają pod kierownictwem inż. Samotyjl-Lenczewskiego, który jednocześnie buduje most na rzece Lidzkiej w Lidzie. Koszt budowy obliczony jest na 140 tys. zł. Styl mostu zasługuje na specjalną uwagę, gdyż jest to most w kształcie łuku, poraz pierwszy stosowany na drogach bitych w Nowogródzczyźnie.

Tragiczna śmierć w jeziorze Dryświaty

Wczoraj na jeziorze Dryświaty znaleziono wyrócony kajak i wosło. Stwierdzono, że przed dwoma dniami wyjechał tym kajakiem na wycieczkę przebywający ostatnio w tej okolicy agent handlowy

przedstawiciel pewnej firmy w Bielsku, 28-letni Henryk Wystocki ze Słonima. Prawdopodobnie nieszczęśliwy młodzieniec utonął. Zwłok jego na razie nie wydobyto.

Otwarcie ambulansu dla zwierząt!

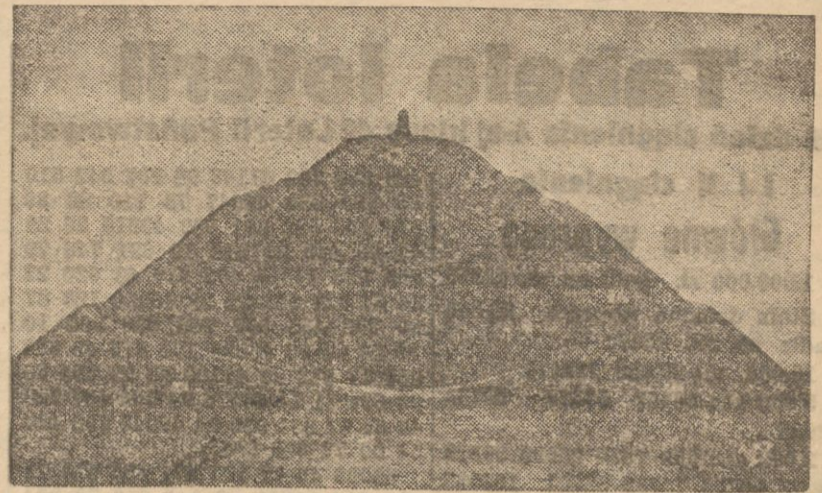
Nareszcie wieloletnie marzenia zarządu T-wa Opieki nad Zwierzętami będą realizowane, bo oto 26 września br., o godz. 10 rano otwarty zostanie ambulans weterynaryjny.

Dzięki inicjatywie prezesa T-wa p. W. Olszewskiego i bezinteresownemu zaangażowaniu pracy i wiedzy przez p. por. dra Tadeusza Elektrowicza, Towarzystwo otwiera tę, tak potrzebną placówkę, bo chociaż w Wilnie istnieją dwie lecznice dla zwierząt, to jednak brak było dotąd takiej, w której ta ludność najuboższa mogłaby leczyć bezpłatnie, czy też za minimalną opłatą, swych czworonożnych przyjaciół.

Ambulans mieścić się będzie przy ul. Piwnej nr 15, gdzie w poniedziałki, wtorki i piątki od godz. 17 do 19 udzielane będą porady, zaś w środy, czwartki i soboty przy ul. Zawalnej Nr 60 m. 5-a w mieszkaniu p. dra Elektrowicza.

Na poświęcenie i otwarcie ambulansu Zarząd Towarzystwa serdecznie zaprasza swoich członków i tych, którym leży na sercu ulżenie niedoli zwierząt!

Kopiec Henryka Sienkiewicza w Okrzei

Rzut oka na kopiec Henryka Sienkiewicza w Okrzei obok Łukowa, którego uroczyste poświęcenie odbędzie się w dniu 2 października br.

Dziśnieńska Wyeksportowano 75 wagonów siemienia lnianego

Słotunkowo korzystne ceny na siemię lniane (42—45 gr za 1 kg) spowodowały dużą podaż siemienia na wszystkich rynkach powiatu dziśnieńskiego. W czasie od drugiej połowy sierpnia dotychczas spółdzielnia „Rolnik” w Głębokim zakupiła 75 wagonów siemienia lnianego, wysyłając go przeważnie do olejarni krajowych. Skup siemienia prowadzony przez kupców prywatnych stanowi przypuszczalnie 40% skupu dokonanego przez spółdz. „Rolnik”.

Urodzaj siemienia lnianego w roku bieżącym jest znacznie gorszy niż w roku ubiegłym, mimo to jednak podaż w tym okresie w porównaniu do roku ub. jest większa, z uwagi na niskie ceny innych zbóż. Obniżki cen siemienia należy spodziewać się, gdyż ceny te zagwarantowane są przez Centr. Obrót. Nasion Oleistych. Obroty spółdz. Rolnik siemieniem i zbożem finansowane są przez Państwowy Bank Rolny i Centr. Kasę Sp. Roln.

Wotołyńska Propagandowe loty pasażerskie w Wotołyźnie

Z okazji nadchodzącego Tygodnia O. P. L. G. dnia 18 bm. odbyły się propagandowe loty pasażerskie na samolocie R. W. D. 13 z Komitetu Zwirki i Wigury w Warszawie, pilotował dr. Przysięcki. W ciągu dnia wykonano 21 lotów — płatnych po 2 zł od członków LOPP. i 4 zł od nieczłonków. Zainteresowanie lotami olbrzymie. Chętnych do latania było około 100 osób. Wielka szkoda, że nie dano się wykorzystać w większym stopniu tak doskonale propagand. Na lotnisku zebrało się około 2000 osób. Organizacja lotniska i bezpieczeństwa bez zarzutu.

Śmierć pod kołami pociągu

20 b. m. na stacji kol. Juraciszki rzucił się pod manewrujący pociąg towarowy niejaki Kulesz Antoni, ponosząc śmierć na miejscu.

Mołodeczańska Manifestacja w sprawie Śląska Zaolzańskiego

22 bm. w sali domu parafialnego w Mołodecznie odbyło się tłumne zebranie pod hasłem: Śląsk Zaolzański musi być włączony do Polski. Zebrani wysłuchali transmisji radiowej z manifestacji, jaka się odbywała w stolicy, poczym przemawiali ks. kapelan Zawadzki i Bortnowski. Zebranie zakończono okrzykami na cześć braci Zaolzańskich, Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta i Narodowego wodza.

Po rozwiązaniu zebrania samorzutnie uformował się pochód, który przeszedł ulicami miasta wznosząc okrzyki „Precz z Czechami”, „Niech żyją bracia za Olszą”, „Niech żyje armia”.

Brastawska „Awans” szybowiska

Zarządzeniem departamentu lotnictwa cywilnego Ministerstwa Komunikacji szybowisko „Brastawa”, będące dotychczas kat. A, zaliczone zostało do kat. C z prawem dokonywania ćwiczebnych lotów żaglowych w stopniu trzecim.

Białostocka Robownicy i chłopci manifestują na rzecz braci z za Olsy

Jak donoszą z terenów woj. kieleckiego i białostockiego, organizowane są tam po wsiach i miasteczkach obywatelskie zgromadzenia, na których uchwalane są rezolucje w sprawie powrotu Śląska Zaolzańskiego do Macierzy. W zebraniach tych biorą w większości udział robotnicy i chłopci. Jako prelegenci występują przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych i politycznych.

Baranowicka Wycieczka do Radiostacji i Muzeum Pow.

Pow. Koło Ligi Kooperatystek 25 września b. r. organizuje wycieczkę krajoznawczą dla swoich uczestniczek do Regionalnego Muzeum Powiatowego w Baranowiczach.

Zbiórka uczestniczek nastąpi w sali parafialnej przy ul. Hołwki.

2 października br. podobna wycieczka zostanie zorganizowana dla pragnących odwiedzić Radiostację w Baranowiczach. Zbiórka nastąpi również w sali parafialnej przy ul. Hołwki o godz. 15 p. p.

Nieuczelnym doradcą. Onegdaj Tarasiewicz Wincenty zam. przy ul. Wojewódzkiej 9, zameldował policji, że, będąc w stanie nietrzeźwym, wynajął doradcę Hosma na Piotra, aby go odwiózł do domu. Po przybyciu na miejsce stwierdził z przerażeniem, że mu zginął z kieszeni spodni 250 zł. O dokonanie tej kradzieży Tarasiewicz podejrzewa doradcę.

Hotel EUROPEJSKI
W WILNIE
Pierwszorzędnym — Ceny przystępne
Telefony w pokojach, Winda osobowa

Brak wody na Antokolu!

Od jesieni r. ub. na Antokolu ujawnia się brak wody w studniach. W ostatnich czasach brak wody stał się nader dokliwym. Pogłębianie studni nie daje rezultatów, a przyłączenie się do wody miejskiej ze względu na znaczne koszty, częściokroć przewyższające wartość małych zniszczonych domów, nie jest możliwe. Ludzie biegają od domu do domu po wodę, lecz bezskutecznie, ponieważ wody nie ma. Urządzenie nowych studni jest utrudnione ze względu na niewydawanie pozwoleń przez Zarząd Miejski, który do maga się przyłączenia do wody i kanału miejskiego. Z drugiej strony wydział wodociągów i kanalizacji pobiera od właścicieli domów opłatę za tzw. „suchą” wodę, tj. za prawo przyłączenia do miejskich urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. W ten sposób każdy właściciel domu opłaca 5% od przychodu brutto, wza-

mian każdy mieszkaniec ma prawo otrzymać bezpłatnie 25 litrów wody dziennie, tymczasem mieszkańcy cierpią na dotkliwy brak wody. Stan ten zagraża zdrowiu ludności, która z konieczności bierze i pije zanieczyszczoną wodę z Wilii. Stowarzyszenie Mieszkańców m. Wilna zwróciło się do prezydenta miasta z gorącym apelem przyjąć z pomocą ludności ubogiego przedmieścia przez urządzenie kranów ulicznych, z których wydawanoby wodę

ludności. Stowarzyszenie uważa, że ludność powinna być w tych wyjątkowych warunkach zaopatrzona w zdrową wodę niezależnie od tego, czy wydawanie wody z kranów miejskich będzie dla zarządu wodociągów imprezą dochodową czy deficytową, ponieważ urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne nie mogą być traktowane jako zwykły interes handlowy, a tylko jako przedsięwzięcie użyteczności publicznej.

Chłopi napadli na robotników leśnych

Podczas wyrąbywania przez najejanych robotników drzewostanu na pastwisku Kolerowszczyzna, gm. howeźniańskiej, należącym do ordynacji nieświeskiej przybyło kilkudziesięciu małorolnych gospodarzy z gromady Pohoroło, dopuszczając się na pracujących przemocy. Rolnicy w liczbie ponad 40 osób na czele z sołtysem Antonim Ostrouchem, pasąc od szeregu lat

bydło na tym pastwisku bez przeszkód wyraźnych ze strony ordynacji uważali te tereny prawem kaduka za wspólną gromadzką własność. Dlatego też wieść o wyrębie drzewostanu pastwiska obiegła gromadę i ściągnęła niemal wszystkich jej mieszkańców. Wieśniacy bez podania powodów rzucili się na robotników, z których kilku poturbowano. Gajowym i robotni-

kom odebrano przyrządy, piły i siekiery. Nadgajowy lasów radziwiłłowskich Giercold Stanisław zmuszony był przerwać pracę i natychmiast odjechał. Podczas starobito dotkliwie gajowego Miroszewskiego Antoniego. Na miejsce przybyła policja i groźną sytuację w zarodku zdołała opanować.

Teatr m. NA POHULANCE
Dziś o godz. 8 wiecz.
„TEKLA”

Tabela loterii

15 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 42 Loterii Państwowej.

I i II ciągnięcie Główne wygrane

1.000.000 zł. padł na nr. 92055
Stała dzienna wygrana 20,000
padła na nr. 43796
10.000 zł.: 21858 119475
5.000 zł.: 56467 67372 90133
92028
2.000 zł.: 553 7630 26090 30313
34273 39755 74062 82704 106935
104678 123700 122122 128520
131968 143967 144789 149738
155914 155925
1.000 zł.: 3045 5325 9809 12008
25535 29215 34352 38582 42261
48448 48966 53847 54244 54833
55175 67429 72576 78419 78571
86483 88154 89037 97087 106761
110909 113482 127572 130667
130844 147126 153667 153957
153940 150004 151391 155910

Wygrane po 250 zł.

16 32 50 114 249 521 93 624 40 850
960 217 26 197 499 667 731 853 926
60 2405 735 96 851 927 3031 38 73
270 924 94 91 631 34 73 735 898
4141 85 528 80 617 724 824 52 913
67 5135 214 42 90 94 400 513 41 85
774 723 841 89 942 5142 210 509 618
924 51 7056 204 24 436 79 554 63
74 85 99 93 642 61 64 93 59 783 8064
114 33 87 268 456 508 9003 249 416
28 69 603 40 46 555 10105 32 53 321
430 63 501 45 602 63 735 811 24 51
910 95 11005 12 101 6 66 296 93 300
475 652 94 728 869 937 12010 21 24
98 117 201 49 338 418 536 744 56 822
47 13055 146 353 96 476 583 618 59
895 944 56 14006 130 225 33 301 443
860 78 964
15015 52 78 364 436 534 77 90 804
31 53 16391 404 211 20 623 28 863
114 33 87 207 330 436 46 286 98
745 818 918 75 18118 35 261 90 352
63 507 632 89 808 5 0 60 52 19129
442 52 58 86 708 95 802 16 47 91 949
20006 78 228 323 44 411 510 80 98
666 726 51 827 21027 78 94 140 271
342 437 508 71 92 729 40 884 2214
40 64 87 348 83 92 425 542 660 767
999 23386 542 94 648 765 72 837 926
51 24023 59 146 252 391 434 549
751 52 95 713 992 25135 268 320 416
722 793 958 2726 034 60 54 184 210
481 55 777 831 44 914 27247 504 606
753 945 28014 204 308 6 2 491 475
77 571 678 838 59 996 29009 38 115
20 120 165 228 335 83 533 71 91 702
93 30111 31 36 213 22 74 537 95 796
800 10 22 23 924 56 31192 433 38
49 905 51 648 83 91 923 32054 96
214 30 75 87 307 50 414 72 98 546
674 33055 127 90 206 54 689 759 77
848 80 991 34079 175 691 517 642
101 23 95 992
35001 19 133 86 367 419 20 63
90 758 58 87 99 974 56017 91 109
22 56 88 97 447 65 708 801 24
37075 243 60 325 37 94 436 618
59 819 70 38026 126 318 41 94
534 88 618 21 30 715 53 875 975
39045 167 276 80 374 510 32 707
967 40058 94 136 245 61 72 329

429 678 742 41168 98 207 342 516
99 620 999 42047 73 110 83 89
240 448 522 881 989 43018 26 29
41 80 449 91 518 19 631 748 79
855 988 44315 403 519 63 620 22
24 54 827 901 25 38 45030 123 87
99 286 435 557 708 880 905 10
16 26 64 98 46089 136 515 43 606
869 77 913 25 47100 58 93 284 56
93 664 71 74 48124 94 364 487 728
48 64 67 884 960 94 49048 293 433
54 60 72 892 981.
50033 43 57 197 271 494 510 75
622 704 51251 89 548 643 73 884
977 52006 17 385 422 704 41 959
78 53085 144 258 323 455 609 39
42 737 860 82 912 54112 357 93
556 623 56 761 843 77 55118 201
76 85 375 413 77 549 79 88 617
916 56203 26 311 456 95 552 658
61 734 910 57389 414 715 870 92
922 58108 428 613 68 69 773 887
901 59101 326 422 92 823 55 61
900 80 99.
60020 23 835 907 38 61241 64
527 637 927 62052 57 189 263 324
61 475 566 620 90 734 9100
63092 99 150 61 732 43 87 64087
91 266 374 513 37 652 738 89 93
900 56072 112 58 244 308 53 64
82 514 33 659 759 837 66 66002
23 50 414 66 70 89 569 661 93 810
81 950 79 67159 242 502 13 639 63
89 801 96 68133 239 536 50 77
734 950.
69015 77 473 95 556 62 73 625 726
842 996 70034 64 286 345 76 623 765
843 53 59 937 71056 857 447 71 78
606 887 72313 29 43 481 542 602 10
31 704 17 66 806 73 964 78 73022 31
136 314 75 619 32 801 69 74628 978
96 75193 288 360 666 732 58 62 819
70047 102 333 47 435 768 92 89 317
81 92 77023 92 185 344 71 254 68 669
722 94 838 990 78250 600 97 731 34 36
556 922 58 64 82 79138 47 91 231 99
330 85 779 80048 385 86 94 455 89 585
665 740 41 815 79 906 44 47 56 57
81029 314 421 672 710 33 860 61 82040
254 65 67 324 30 42 541 50 53 67 666
78 98 743 83364 722 99 846 954 84002
76 183 803 416 69 78 503 76 696 70
827 58 66 15 85169 311 495 505 727
86004 20 72 113 306 20 78 401 7 514
35 76 619 87002 80 86 143 356 700 867
983 92 88180 217 392 715 918 89020
99 186 335 45 74 81 406 541 706 24 29
90017 163 373 402 15 44 48 574 704
15 98 998 91093 232 404 677 712
92015 46 86 111 23 460 740 78 810 47
99 860 89 93164 81 212 382 543 66 602
97 712 56 71 817 973 94047 58 127 44
274 77 87 340 53 462 90 518 28 56 624
88 830 923 25 63 95274 309 63 444
720 815 96040 67 165 68 300 513 36
69 741 887 90 954 97102 306 62 91 456
879 947 49 98154 60 222 62 439 550
769 803 942 99364 485 99 516 686 710
11 71 821 100289 319 476 509 51 704
867 68 966 101043 227 436 567 779 980
102018 101 82 294 328 44 582 607
19 787 103135 92 471 570 75 606 13
85 729 802 955 104028 43 102 13 729
813 96 950 105010 107 11 52 366 91
449 938 57 106187 262 76 811 15 485
658 713 817 949 107094 202 15 39 41
90 404 588 650 738 934 108192 310 86
422 54 655 109139 235 51 335 81 467
95 621 703 30 93 831 110096 289 302
442 557 70 87 801 14 955 111055 86

175 261 342 434 751 802 921 34 112007
551 89 603 703 55 73 113219 58 341
584 872 928 93 114068 123 250 457 912
83 115028 109 30 375 85 548 89 717
38 886 116008 171 80 277 454 419 503
56 655 748 69 816 35 44 83 987 117127
415 649 50 52 724 840 992 118011 375
402 39 97 538 76 91 601 90 92 829
73 119299 467 539 74 643 840 914 31
120071 313 32 601 12 799 849 900 35
121011 103 210 302 33 444 81 505 35
652 81 840 905 22033 85 233 58 84
86 300 35 541 49 636 711 21 64 123010
81 240 313 400 5 38 703 124085 130
33 202 78 70 452 67 70 90 94 572 661
70 836 125380 482 519 93 686 706 43
47 896 126061 161 328 96 447 93 603
70 724 59 73 76 931 127270 396 659
7763 8 12 60 997 128006 65 84 34 478
574 691 772 877 80 129085 972 467
68 78 691 779 866 69 974.
130082 135 56 276 428 758 77 939
131004 221 65 301 50 85 411 708
14 887 957 132044 63 135 311 47
445 531 930 133095 244 309 94 598
769 858 134222 703 908 135134 265
362 551 632 919 136003 118 96 98
289 480 544 629 984 91 493 53
137202 72 74 363 590 745 99 138162
64 252 519 87 655 855 906 80 92
139151 485 838 74 140143 535 56
75 614 945 141083 88 160 495 516
657 91 740 888 968 142045 65 72
207 307 18 28 3 547 645 865 78
143059 92 231 37 304 434 75 522
718 144312 24 45 718 901 145080
94 157266 68 88 370 413 38 96 600
922 33 51 146038 97 142 74 269 348
52 409 592 623 727 75 816 70 929
64 147017 24 48 51 309 35 89 427
517 684 733 46 80 800 148008 89 114
211 336 98 567 35 869 149033 79
168 274 522 93 691 99 150114 284
548 730 94 800 805 76 151115 62
205 37 386 657 88 701 16 86 827 88
152017 58 111 58 208 16 59 372
555 685 858 7 493 90 45 26 43
153154 206 67 97 325 93 468 94 651
824 904 71 154188 258 592 742 882
92 964 155170 267 355 528 80 634
734 89 156004 195 233 480 573 99
743 55 94 848 994 157185 297 345
598 787 851 158141 82 386 448 90
923 47 159424 622 736

III i IV ciągnięcie

Wygrane po 2.500 zł.

126 568 733 1133 456 697 2640
3183 245 305 74 4775 894 5853 952
6065 7109 31 471 91 8401 518 97 720
9014 547 49 619 933 10290 614 75
11025 95 529 12049 51 147 68 459
13692 15010 403 14 517 917 16301
820 17488 650 18082 123 635 419
20785 820 21681 701 815 22783 23487
827 24230 375 25041 76 134 354 26890
27183 354 28297 98 529 63 29002 184
298 32680 33213 60 448 764 34658
794 972 35470 36703 834 970 37322
84 744 907 999 38613 89147 340 541
818 41039 524 42129 303 43243 886
45036 393 830 74 991 46085 157 318
37 50 464 47574 48375 478 807 49480
948 50588 51243 442 869 52349 492
879 91 53050 221 360 905 54170 250
430 652 55281 635 761 925 56399
57525 59 729 58185 320 449 918
59707 934 60450 61290 588 62342 982
63153 54 363 64017 227 478 680 55345
66819 400 869 67817 68185 593 967
69278 70029 160 237 61 499 600
71283 404 502 14 755 56 991 73485
539 74030 44 284 514 53 75231 50
388 73 442 804 900 77513 917 78290
768 985 79567 786 870 909
80932 81542 709 875 82214 703 8
88200 521 84271 897 85105 604 32

86131 395 413 76 88195 515 708 927
89122 90137 583 860 91162 319 520
866 92203 834 99047 138 394 95742
956 96073 334 844 97252 62 479 587
860 98034 947 99434 921 40 100514
101095 102 28 34 600 725 932 102395
739 913 103944 104103 404 41 105341
596 795 106095 107161 221 365 988
109821 110100 93 111025 166 895
538 690 112017 114036 443 789
115174 508 865 116630 77 117266 405
24 849 118560 119041 562 120031
121322 624 122012 579 81 124189
126362 440 692 127086 165 245 501
627 98 761 83 128000 129374 130559
729 67 131158 847 945 133193 349
985 134177 577 135370 454 859
136151 397 138215 865 139021 37 230
67 647 702 846 140343 677 142949
143336 589 832 94 144125 252 343
737 145009 89 280 536 146062 79 794
147152 234 329 78 529 148194 481
540 149086 150200 151509 152700
153187 432 86 154070 155776 156110
286 621 762 886 157947 50 158189
218 832 159046 403 26

Wygrane po 500 zł.

28 218 28 46 59 63 303 611 64 798
836 963 1041 46 148 203 10 63 67
343 44 597 693 738 73 98 800 16
33 39 921 39 2002 72 256 80 430 39
59 700 45 800 67 3055 64 450 526
770 88 4097 235 49 361 71 95 649
513 38 80 675 92 811 988 5076 189
423 73 92 582 633 6483 953 58 7205
387 552 834 58 8062 225 87 441 570
93 673 9087 170 210 470 538
10039 43 95 423 64 582 680 715 22
875 966 73 11094 119 83 304 94 413
28 94 585 914 22 51 12207 82 313
488 563 96 627 43 99 954 13120 282
327 76 87 434 546 619 14287 442 53
500 613 70 808 20 958 81 97 15266
466 78 642 46 854 955 16054 176 305
502 59 900 17035 151 35 538 683
760 97 847 18051 101 273 852 571
686 752 939 19 140 42 63 86 300 421
588 670 801 39 920
21054 237 302 49 582 704 944 944
21086 101 303 457 22183 373 440 603
7 718 881 933 23007 81 164 254 640
747 856 81 98 24038 70 486 852 788
858 915 22 35 25179 80 305 552 20018
20 22 651 76 780 873 27019 71 333
45 511 697 846 28037 187 332 48 710
854 29109 437 800 34
30022 33 121 432 40 629 78 81210
23 60 87 97 377 495 850 917 32187
326 478 954 33458 856 941 57 34045
355 413 15 516 713 34 832 46 71 925
35037 48 332 60 665 757 804 99 36085
111 256 332 526 38 811 90 539 37162
294 308 539 43 735 41 73 8091 105
42 99 434 62 903 61 52 89189 367
417 98 690 922 46 68
40086 408 660 832 983 41009 180
86 450 600 42032 77 100 9 67 239
424 46 737 886 942 43092 96 165 311
565 625 76 778 940 44084 136 56 277
356 610 756 78 966 45054 64 18598
389 700 5 845 50 946 46240 459 611
722 47005 46 406 870 907 51 48067
210 68 70 91 579 923 49114 73 297
420 99 741 92 811
50020 29 97 304 571 670 801 51377
429 574 622 722 34 52142 46 233 87
41 8645 62 90 53023 82 294 301 427
54016 108 850 54 519 72 956 55067
140 296 439 69 584 762 838 99 56113
92 590 670 850 914 57090 100 96 41
57 596 800 89 58069 142 66 422 46
77 98 634 59266 408 82 674
60033 160 99 268 444 53 081 694
771 858 904 61 61052 104 16 206 330
32 82 410 44 534 84 622 819 62135
228 69 452 609 745 935 86 63162 555

698 817 64378 702 802 30 50 925
66019 104 7 459 700 844 45 900 67
75 97 66136 445 596 755 839 67402
65 690 96 826 52 77 919 68104 78 486
527 818 920 83 91 59086 282 305 645
701 817 20
70254 446 668 759 97 920 22 28
84 71291 398 444 89 577 997 72016
348 89 603 820 73288 646 793 826
948 74147 212 22 92 341 443 618 39
768 94 878 75029 48 84 90 117 215
510 12 78 610 94 714 834 918 58
76007 316 804 89 949 66 77089 227
448 85 773 907 78085 189 227 557
749 822 955 79392 422 66 541 664
971 80201 377 423 512 25 660 87
783 811 81099 178 91 317 54 75 77
471 691 771 857 82046 261 98 481
90 615 83404 78 550 654 712 17 57
59 83 811 84004 109 66 275 381 99
604 71 77 754 65 973 85055 335 788
817 963 86068 346 402 53 559 709
27 33 87101 83 329 34 85 640 908
65 88004 37 58 70 198 204 41 57
350 448 75 589 705 90 840 62 905
89082 146 260 383 425 51 910
90020 57 140 240 367 40

Rejestracja wyborców do Senatu odbywać się będzie również i w niedziele

26 bm. upływa termin rejestracji osób, uprawnionych do głosowania w wyborach do Senatu. Rejestrację przeprowadza Starostwo Grodzkie codziennie do godz. 3.

Rejestracja będzie przeprowadzana również i w niedzielę. Dziś w sobotę, mimo, że urządzenie normalnie odbywać się będzie do godz. 1 min. 30, rejestracja wyborców odbywać się ma jak zwykle do godz. 3 po poł.

Izba Rzemieślnicza wybrała już delegatów do Zgromadzeń Okręg.

W związku z wyborami do Sejmu Wileńska Izba Rzemieślnicza pierwsza w Wilnie dokonała wyboru delegatów do Zgromadzeń Okręgowych. Izba Rzemieślnicza reprezentować będzie 14 delegatów.

Jeżeli chodzi o samorząd miejski, to na dzień 28 bm. wyznaczone zostało posiedzenie Rady Miejskiej, na którym dokonany zostanie wybór delegatów.

80 obwodów wyborczych liczy Wilno

Starostwo Grodzkie zakończyło już prace przy ustaleniu granicy okręgów nr 45 i 46, na które w związku ze zbliżającym się głosowaniem do Sejmu podzielone zostało terytorium miasta Wilna.

Okręg 45 podzielony został na 41 obwodów.

Okręg 46 na 39 obwodów.

Ogółem w Wilnie będzie 80 obwodów wyborczych.

Alarm związku strzeleckiego

Zarząd i Komenda Powiatu Grodzkiego Związku Strzeleckiego wzywa wszystkich członków Z. S., wszystkich Kół Przyjaciół Z. S. oraz sympatyków do stawienia 25. IX. 38 r. na godz. 9-tą do lokalu K-dy Powiatu Gr. Z. S. w Wilnie (ul. Młynowa 2.) skąd wszyscy przemarszerują do D-wa Dywizji I-ej, aby zgłosić gotowość Związku Strzeleckiego m. Wilna do stania w każdej chwili pod rozkazy wojskowe celem odzyskania zrabowanej przez Czechów ziemi Piastowej—Śląska za Olzą.

Wykup gruntów

Z dn. 1 października rb. upływa termin składania podań o wykup dzierżawionych gruntów. Podania na leży składać do właściwego starostwa. Sprawa ta dotyczy drobnych dzierżawców rolnych i tych właścicieli gruntów, którzy podzielili swą ziemię na drobne dzierżawy.

Wilnianie poznajcie Wilno

W najbliższą niedzielę 26 września br. wycieczka Związku Propagandy Turystycznej zwiedzi Targi Północne.

Zbiórka uczestników wycieczki o godz. 12 przed głównym wejściem do Bazyliki. Udział w wycieczce, łącznie ze wstępem na Targi 60 gr od osoby.

HOTEL „ST. GEORGES”
W WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Nowe udogodnienia pocztowe

Uwzględniając postulaty życia gospodarczego zmieniono z dniem 1 października 1938 roku przepisy dotyczące paczek, pobrań i przekazów telegraficznych.

PACZKI.

1. Paczki zwykłe i wartościowe do 200 zł. nieobciążone pobraniem, są przyjmowane obecnie bez adresów pomocniczych. Udogodnienie to, poza uproszczeniem manipulacji związanej z nadawaniem paczek, czyni nadawanie paczek tańszym — zwalnia bowiem nadawcę od potrzeby kupowania adresów pomocniczych i ich wypełniania.

2. Wprowadzono na życzenie liczonej klienteli nowy rodzaj usługi t. j. paczki na okazie ciała. Inowacja ta daje możliwość odebrania paczki bezpośrednio w urzędzie okazicielowi dowodu nadania. Paczki takie prosimy adresować w następujący sposób: „poczta X poste-restante na okaziciela”.

3. Dano możliwość większym firmom handlowym i gospodarczym przeliczenia na adresata opłaty za nadaną paczkę.

4. Udogodnienia tego mogą korzystać firmy, które nadają przynajmniej 20 paczek tygodniowo za pomocą pocztowej księżki na dawczej i uprzednio zarejestrują się w miejscowym urzędzie pocztowym.

5. Nadawca, który wysłał tygodniowo przeciętnie 50 paczek wartościowych z po-

Uchwała Z N P wileńskiego w sprawie zamachu w Łodzi

Wobec dokonanego zamachu bombowego na lokal Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Łodzi 20 września 1938 r., którego to zamachu ofiarą padł ś. p. Kol. Łu czyński Józef oraz szereg członków Z. N. P. zostało rannych — Nadzwyczajne Walne Zebranie Oddziału Grodzkiego ZNP w Wilnie w dniu 23 września 1938 r. stwierdza:

1-o że zamach w dn. 20 września b. r. jest jednym z aktów terroru stosowanego od dłuższego czasu w stosunku do Organizacji ZNP i jej członków;

2-o że jest on objawem zwyrodnienia moralnego w życiu społecznym i jaskrawym przykładem anarchizowania życia publicznego i państwowego.

i dlatego Nadzwyczajne Walne Zebranie, potępiając tego rodzaju niecne metody, wyraża swe najgłębsze oburzenie i domaga się od czynników kompetentnych wykrycia zamachowców, by wreszcie ujawnić źródło wyrotowej akcji i położyć jej zdecydowany kres.

Jednocześnie Nadzwyczajne Walne Zebranie oświadcza, iż nauczycielstwo związkowe mimo wszelkich napaści i próby terroru nie zdejście z obranej drogi ideowej, w ciężkiej zaś chwili łączy się w bólu z kolegami okręgu łódzkiego i Rodzinie ś. p. Kol. Łuczynskiego Józefa oraz rannym w zamachu Kolegom śle wyrazy serdecznego współczucia.

Pożegnanie dyrektora gimn. białoruskiego

W cukierni, u Leonarda, przy ul. Wileńskiej odbyła się pożegnania czarna kawa. Przedstawiciele młodzieży i starszego pokolenia białoruskiego żegnali odjeżdżającego z Wilna dyrektora białoruskiej filii gimnazjum im. Słowackiego, p. Ancukiewicza, który został przeniesiony na stanowisko nauczyciela do gimnazjum polskiego w Łomży.

W przemówieniach wyrażono żal z powodu odjazdu dyr. Ancukiewicza i oodierwania się od białoruskiego terenu pracy. Dyr. Ancukiewicz dziękował zgromadzonym za uznanie dla jego pracy.

Trzy wypadki samochodowe w Wilnie w ciągu jednej godziny

Wczoraj w ciągu jednej godziny zanotowano w Wilnie aż trzy karambole samochodowe:

Przy zbiegu ulicy Trockiej i Niemieckiej zderzył się autobus komunikacji miejskiej z taksówką. Drugi „Arbon” zderzył się z taksówką przy zbiegu ulicy Trockiej i Niemieckiej. Trzeci z kolei wypadek wydarzył się na ulicy Kościuszki obok koszar pułku saperów. Zderzył się autobus z autem wojskowym.

Śmiertelny pojedynek o dziewczynę

Podczas zabawy tanecznej we wsi Pikcinie, pow. święciańskiego, między Kazimierzem Zakulą, a Piotrem Czechowiczem — wynika sprzeczka na tle zazdrości o jedną z tancerek. Zakulą spoliczkował Czechowicza, który w odpowiedzi wywołał Zakulę na podwórko, gdzie rozegrał się między nimi formalny pojedynek na noże, zakończony śmiertelnym wynikiem. Czechowicz pchnięciem noża w okolicę klatki piersiowej przebił serce rywala.

Wykryto s. rawców kradzieży złotego skarbu

Latem ub. roku policja śledcza w Wilnie została powiadomiona o zagadkowej kradzieży, dokonanej w mieszkaniu pewnego buchaltera, zam. przy ul. Węglowej.

Buchalter ten przechowywał w skrytce przewodu dymowego skarb w sumie 1750 rubli w złocie. Nikt, nawet rodzona żona, nie wiedziała o tej kryjówce i właściciel skarbu sądził, że znalazł miejsce do przechowywania pieniędzy, bezpieczniejsze od sfausu bankowego, albo PKO.

Jednak pewnego dnia, kiedy buchalter zajrzał do swej skrytki, stwierdził z przerażeniem, że skarb jego zaginął. W skrytce nie pozostało ani jednej monety.

Policja, prowadząc w tej sprawie dochodzenie, aresztowała montera elektrotechnika, który założył w okradzionym

mieszkaniu nową instalację elektryczną oraz służącą właściciela mieszkania, których następnie dla braku dowodów zwolniono.

Dopiero obecnie po upływie roku od czasu dokonania kradzieży policja przy sensorycznych wprost okolicznościach natrafiła na sprawców kradzieży i aresztowała ich. W więzieniu zostali osadzeni elektromonter Rachman, ojciec jego oraz siostra.

Szczegóły tej sprawy ze względu na prowadzone w dalszym ciągu dochodzenie podamy po kilku dniach. (c.)

Zatrzymanie przywódcy „Falangistów”

Wczoraj późno wieczorem zatrzymano na ulicy Mickiewicza przywódcę miejscowej „Falangi” Władysława Wisniewskiego oraz niejakiego Sagińskiego, którzy idąc chodnikiem wznosili wrogie okrzyki przeciwko Czechom i Żydom.

Po spisaniu w komisariacie protokołu za zakłócenie spokoju obu zwolniono. (c.)

Choroby zakaźne w Wilnie

Wedle wykazu zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne, występujące nagminnie, w czasie od 11 do 17 bm. zanotowano w wojew. wileńskim 129 wypadków jaglicy, 27 duru brzusznego, 25 krztuśca, 15 wodowstrętu, 10 (w tym 2 zgony) gruźlicy, 9 (w tym 2 zgony) plonicy, 6 błonicy, 4 czerwonki, 4 róży, 3 grypy, 2 duru plamistego, 2 zakażenia pęcherzowego, 1 odry, 1 nagm. zapalenia opon mózgo-rdzeniowych, 1 Heino Medina, 1 świnki, 1 ospówki.

Wystawa hodowlana zostaje dziś otwarta!

Dziś, o godz. 12 odbędzie się uroczyste otwarcie Wystawy Hodowlanej IV Targów Północnych. Wystawa obejmuje: drób (kury, kaczki, gęsi, indyki, pawie, łabędzie i gołębie pocztowe, dekoracyjne i opasowe);

Piękny rozwój nowej placówki „Polwet” huta szklana w Woropajewie

Na terenie Targów Północnych w Wilnie zwraca powszechną uwagę efektywny kiosk „Polwet” huty szklanej w Woropajewie. Jak się dowiadujemy huta szklana „POLWET” powstała w roku 1938 i mimo krótkiego okresu istnienia zdołała nawiązać szerokie stosunki handlowe w kraju oraz zagranicą. Produkuje ona wysokiej jakości szkło taflowe sposobem mechanicznym.

Huta szklana „Polwet” jest wyposażona pod względem technicznym, we wszelkie nowoczesne zdobycze techniczne fabrykacji szkła, ostatnio zaś prowadzone są przygotowania i próby wyrobienia nietłukącego się szkła.

Z zamierzeń eksportowych huty należy

podkreślić nawiązanie ścisłego kontaktu ze sferami handlowymi Litwy. „Polwet” zatrudnia ponad 400 robotników miejscowych oraz zdobywa sobie coraz poważniejszy udział w dorobku gospodarczym i w ogólnym wysiłku podciągania Ziemi Północno - Wschodnich wzwyż, jako też wysuwa się na czoło większych lokalnych placówek przemysłowych na tamtejszym terenie. Jako specjalną zasługę należy przypisać temu zakładowi umiejscowienie się w małym miasteczku kresowym, co jest szczególnym dobrodziejstwem dla okolicy ponieważ w miejscach rozwija się problem bezrobocia wśród tamtejszej ludności i wnosi niezwykle ożywienie gospodarcze. (P-10)

KRONIKA RADIO

WRZESIEŃ 24 Sobota
Dziś: Gerarda B.
Jutro: Firmina B. W
Wschód słońca — g. 5 m. 08
Zachód słońca — g. 5 m. 15

WILEŃSKA
DYŻUR APTEK:
Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:
Jundziłła (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowiec (Piłsudskiego 30); Chrościckiego i Czaplńskiego (Ostrobramska 25); Filemanowicza i Maciejewicza (Wielka 29); Pełkiewicz i Jaruskiewicz (Zarzecze Nr 20).
Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyr (Legionów 10) i Zajęczkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.
— Nowy skwer na ul. Zawalnej. Magistrat postanowił zlikwidować dotychczasowy postój wozów ciężarowych przy ul. Zawalnej na skrzyżowaniu ul. Stefańskiej i Kwasznej. W miejscu tym w najbliższym czasie ma być urządzony skwer. Postój wozów ciężarowych zostaje przeniesiony na ul. W. W. Świętych.

AKADEMICKA
— Akademicki Związek Morsko-Kolonialny R. P. w Wilnie wzywa wszystkich członków na zebranie organizacyjne przed żeglarskimi regatami wewnętrznymi Związku. Zebranie odbędzie się dn. 30 bm., o godz. 17 w lokalu własnym.

WOJSKOWA
— Obwieszczenie o powtórnej rejestracji rocznika 1918. Na miejsce ukazały się już obwieszczenia o powtórnej rejestracji mężczyzn, urodzonych w roku 1918. Rejestrację przeprowadzać będzie w terminie od 1 października do 30 listopada rb. referat wojskowy Zarządu Miejskiego.

ROŻNŃ
— 2 października br., o godz. 15, w Wilnie przy ul. Wiwulskiego nr 3 m. 7 odbędzie się i zebranie organizacyjne Stowarzyszenia Weferanów b. Armii Polskiej we Francji.
— Dzieło M. B. Powołań. 25 bm. o godz. 9 rano, w kośc. św. Bartłomieja odbędzie się wspólna Msza św. dla członków i sympatyków Dzieła Matki Boskiej Powołań, połączone z kazaniem ks. kan. St. Miłkowskiego.
— Sprostowanie. W podziękowaniu Komitetu Rodzicielskiego Szkoły Powszechnej Nr 27 z dnia 23 września omyłkowo podano 1 p. p. leg i 3 p. a. c. zamiast jak faktycznie należało, 5 p. p. leg i 3 p. a. c., co niżej prostujemy

Aresztowanie „torebkarza”

Wywiadowca wydziału śledczego aresztował wczoraj niebezpiecznego opryska, który przemocą zrabował torebkę z pieniędzmi niejakiej Janinie Kubiliwiczównie, gdy przechodziła ulicą św. Anny.

Pieniądze Paszkiewiczowi odebrano i zwrócono poszkodowanej. Aresztowany „torebkarz” nie jest stałym mieszkańcem Wilna i przybył tutaj dopiero przed paru tygodniami z gminy miekufskiej. Paszkiewicz nigdzie nie był zameldowany. (c.)

Sół stony koń

Wczoraj przy zbiegu ulicy Sadowej i Szopana poniósł koń, zaprzęgnięty w bryczkę, 5 letni chłopiec i 28 letni mężczyzna, który kierował bryczką, zostali wyrzuceni na bruk i doznali ogólnych potłuceń. (c.)

SOBOTA, dnia 24 września 1938 r.
6.42 Pieśń. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Muzyka. 8.55 Program na dzisiaj. 9.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół — Spiewany pieśni. 11.25 I. Gra Oktet H. Squire'a. II Rewie piosenkarzy. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa (z okazji Święta KPW w Radomiu). 13.00 Koncert orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. 14.00 Muzyka lekka. 14.15 Przerwa. 15.15 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Twoi koledzy z całej Polski”. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Koncert rozrywkowy. 16.45 Groteskowe obyczaje — feleton. 17.00 Sobótka trocka z udziałem Ork. KOP-u Zapowiadają ks. dr Piotr Śledziński. 17.3 Utwory wiończelowe w wyk. Arnolda Różera. 17.50 Wileńskie wiadomości sportowe. 17.55 Program na niedzielę. 18.00 Nasz program. 18.10 Dawna muzyka. 18.45 Fragment z „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza recytuje Maria Wiercińska. 19.00 Pieć pieśni op. 51 Jochima Raffa do słów Emanuela Geibla. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Koncert rozrywkowy. 20.00 Audycja dla Polaków za granicą: 1) Audycja dla dzieci: „Patrz Kościuszko na nas z nieba”. 2) Polacy w Westfalii. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Czytanka wiejskie: „Przygody żaka” — fragment z powieści Józefa Kraszewskiego (dokończenie). 21.10 Dalszy ciąg koncertu rozrywkowego. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Godzina niespodzianek.

NIEDZIELA, dnia 25 września 1938 r.
7.15 Pieśń. 7.20 Muzyka Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej. 8.00 Dziennik. 8.15 Audycja dla wsi. 8.35 Program. 8.40 Wiadomości rolnicze. 8.50 Gra kapela wiejska. 9.15 Transmisja z Częstochowy uroczystości zlotu Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej. 1) Reportaż z otwarcia zlotu, 2) Nabożeństwo w kościele na Jasnej Górze. 11.45 „Sady utarte i sady nowe” — feleton literacki Zbigniewa Kopalki. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 „Książki mojego dzieciństwa” — szkice literackie. 13.45 „Cicha woda brzegi rwie” — słuchowisko wiejskie w oprac. Leona Aleksandrowicza, w wykonaniu zespołu „Uciecha”. 13.45 Muzyka obiadowa. 15.00 Audycja dla wsi. 15.15 Komedie Aleksandra Fredry, wieczór XII: „Brytan Bryś”. 17.05 Koncert rozrywkowy. 17.55 W przerwie: Chwila Biura Studiów. 18.50 1 Transmisja z uroczystości 15-lecia LOPP. 2) Transmisja z poświęcenia Szkoły Powszechnej w Chorzelach. 3) Transmisja ze Święta Kolejowego w Radomiu. 19.50 Przerwa. 19.55 Reportaż red. Tadeusza Strzeleckiego przed transmisją z Lozanny. 20.00 Koncert fortepianowy w wykonaniu Ignacego Paderewskiego (Transmisja z Lozanny). 20.45 Przegląd polityczny. 20.55 Dziennik wieczorny. 21.05 „Ta-jo-jo” — wesoła audycja. 21.40 Transmisja ze Stadionu Wojska Polskiego w Warszawie fragmentów międzypaństwowego meczu piłkarskiego Polska — Jugosławia o puchar Króla Piotra II. Orsz wiadomości sportowe z Rozgłośni P. R. (udział bierze Wilno). 22.30 Piosenki w wyk. Janiny Kuczyńskiej i Mieczysława Fogga.

Zamach samobójczy

Wczoraj wieczorem w swoim mieszkaniu przy ulicy Nowogrodzkiej 124 targnęła się na życie, zażywając esencji octowej 24-letnia Janina Pleszkowska. Pogotowie ratunkowe przewiozło desperatkę do szpitala św. Jakuba w Wilnie. Tło zamachu samobójczego — romantyczne. (c.)

Zniżka cen biletów autobusowych na Targi

Każda osoba nabywająca bilet wstępu na Targi po ostemplowaniu go datownikiem w kasie nabywcia, uzyskuje prawo do niżkowego biletu autobusowego od pierwszego przystanku przy ul. Wiwulskiego do dowolnego miejsca na terenie miasta za 20 groszy na wszystkie linie łącznie z przesiadaniem. Osoby jadące na Targi Północne wsiadając do autobusu Nr 3 na przystankach: 1) przy Katedrze, 2) przy Urzędzie Wojewódzkim lub przy 3) poczcie — placą za bilet autobusowy do Targów tylko 20 groszy.

KURIER SPORTOWY

Wyniki w zawodach tenisowych młodzieży szkolnej

Onegdaj rozpoczęły się międzyszkolne zawody przy udziale uczniów gimn. Zyg. Aug., OO. Jez., Instytutu Handlowego i Szkoły Rzem. Wyniki techniczne przedstawiają się nast:

Horodyński Zb. (OO. Jez.)—Kluss (Zyg. Aug.) 6:4; 6:1
Hryniewski (Zyg. Aug.)—Litwiniowicz (Zyg. Aug.) 6:1; 6:7
Kiersnowski (OO. Jez.)—Kopeck (OO. Jez.) 6:3; 1:6; 3:6
Michałowski (Szk. Rzem.)—Horodyński (OO. 6:1; 6:4)

Klasyczną na wysokim poziomie grę zademonstrowała ostatnia para, z której wyróżnić należy dobrze zapowiadającego się Michałowskiego. Poza tym gry stały na poziomie przeciętnym. Sprawna organizacja zawodów spoczywa w rękach prof. Lisowskiego. W. Łop.

Pięciobój nowoczesny o mistrzostwo armii

W dniach 17—20 października w Warszawie odbędą się zawody w pięcioboju nowoczesnym o mistrzostwo armii.

Zawodnicy, którzy startować będą w pięcioboju, zgrupowani zostaną na obozie treningowym, zorganizowanym przez Związek Wojskowych Klubów Sportowych. Obóz mieć będzie miejsce na stadionie Wojska Polskiego.

Jędrzejowska przegrywa z Mathieu w Cleveland

W Cleveland odbył się międzynarodowy turniej tenisowy z udziałem Jędrzejowskiej. Polka walczyła z mistrzynią Francji Mathieu, przegrywając w trzech setach 4:6, 6:3, 6:8.

W grze pojedynczej panów druga rakieta Ameryki Riggs pokonał Francuza Petra 2:6, 6:2, 9:7.

W grze podwójnej panów para francuska Petra-Destremau przegrała z parą amerykańską Sabon-Cooke 1:6, 4:6.

Walasiewiczówna w Grudziądzu

Jak donosiliśmy, w nadchodzącą niedzielę odbędą się w Grudziądzu zawody lekkoatletyczne, w których m. in. weźmie udział mistrzyni Europy Stanisława Walasiewiczówna.

Projektowany początkowo start na tych zawodach przedstawicielki zaprzęgnię nie dojdzie do skutku.

Trzy konkurencje o mistrzostwo Polski

W Krakowie w niedzielę nadchodzącą odbędą się trzy imprezy lekkoatletyczne o mistrzostwa Polski, a mianowicie:

- 3.000 mtr z przeszkodami
50 km w chodzie
sztafeta 4x200 mtr

Do zgrupowania w tym roku pozostanie naddo jedna jeszcze konkurencja mistrzowska, a mianowicie bieg maratoński. Bieg ten rozegrany zostanie w dniu 9 października w Poznaniu.

Wycieczka kolarska

XIII Wycieczka Kolarska Związku Propagandy Turystycznej w najbliższą niedzielę 25 września br. uda się do Miednik Królówskich.

Zbiórka uczestników o godz. 8 przed głównym wejściem do Bazyliki, powrót do Wilna na godzinę 19. Tempo jazdy spacerowe. W Miednikach wycieczka zwiedzi bardzo ciekawe ruiny zamku Jagiellońskiego. Koszt 90 gr od osoby.

Proces o nadużycia w Lasach Państw.

Sesja wyjazdowa Sądu Okręgowego w Wilnie rozpozna dziś głośną sprawę b. nadleśniczego inżyniera Stanisława Kureczygo, leśniczych Michała Pileckiego oraz Michała Łańkowicza i dwóch kupców drzewnych ze Święcian, braci Zelka i Ber - Joseła Guter manów, oskarżonych o nadużycia.

Proces ten budzi w sferach, zbliżonych do przemysłu drzewnego, wielkie zainteresowanie. Po wszczęciu dochodzenia cała piątka znalazła się pod kluczem, skąd następnie do czasu procesu została zwolniona za kaucją. Wszyscy oskarżeni odpowiadają mając wolną stopę.

Przypuszczalnie proces potrwa dwa trzy dni. (c)

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

Ostatnie przedstawienia „Tekla” — po cenach popularnych. Dziś, 24 września i dni następnych ostatnie przedstawienia świetnej sztuki Jerzego Kossowskiego „Tekla” w reżyserii Dra Leopolda Pobóg - Kielanowskiego. Pomimo wielkiego powodzenia, jakim cieszy się od dnia premiery — sztuka Kossowskiego z początkiem przyszłego tygodnia schodzi z afisza spowodowana zapowiedzianą premierą „Wyzwolenia”. W sztuce tej świetne kreacje aktorskie stwarzają nawopozyskani dla scen wileńskich artyści: Walentyna Alexandrowicz (Tekla), Władysława Nawrocka, Wanda Szczepańska, Juliusz Balicki, Antoni Czaplinski, Władysław Ilicewicz, Stanisław Jaskiewicz, Stefan Kępka - Bajerski, Władysław Lasoń, Stefan Martyka, Ludwik Tatarski.

Początek o godz. 20 punktualnie.

Niedzielną popołudniówką „Tekla” — po cenach popularnych! Niedzielną popołudniówką w Teatrze na Pohulance wypełni interesująca sztuka Jerzego Kossowskiego „Tekla” w koncertowym wykonaniu zespołu artystycznego, w reżyserii Dra Leopolda Pobóg - Kielanowskiego. Początek o godz. 16 (4 popoł.). Ceny popularne — od 0.25 gr. do 2.00.

„Wyzwolenie” — Wyspiańskiego — najbliższą premierą! W Teatrze na Pohulance w pełnych próbach „Wyzwolenie” — Stanisława Wyspiańskiego w nowym ujęciu w scenizacyjnym Dra Leopolda Pobóg - Kielanowskiego. Nowa inscenizacja Dra Kielanowskiego obrała sobie za cel wydobycie z dramatu Wyspiańskiego cech aktualności, rzucanych na tło dnia dzisiejszego. Konrad Wyspiańskiego i jego walka — to uosobienie wyzwalania się każdego człowieka z tego wszystkiego, co nas krępuje w naszym łocie do wielkości. Tak ujęty problem Konrada stanie się bliski specjalnie ludzom dzisiejszego pokolenia, żyjącemu w szarej przeciętności, tęskniącemu za wielkimi ideałami.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”.

Występy J. Kulczyckiej. Dzisiejsza premiera. Dziś wchodzi na repertuar jedno z najpopularniejszych, a jednocześnie najcenniejszych dzieł Lehara ulubiona operetka „Wesoła Wdówka”, która się dobrze zachowała publiczności zamilowanej w lekkiej muzyce. Operetka ta od lat wielu nie grana w Wilnie, otrzymała doskonałą obsadę ról, wystawę, oraz pomysłowe balety. Sądząc z zainteresowania „Wesoła Wdówka” zagości na naszej scenie czas dłuższy.

Jutrzejsza popołudniówką w „Lutni”. Jutro, o godz. 4 m. 15, ukaże się wspaniała operetka Kalmana „Marica” w premierowej obsadzie. Ceny niższe.

„Bal w Sawoy” po cenach niższych ukaże się raz jeszcze w poniedziałek.

Sala b. konserwatorium

Dziś i codziennie o 7.15 i 9.30 wiecz. występy teatru „Rewia Warszawska” p. t. „Dla ciebie Wilno”. Rewia w 2 cz. 18 obr. Udział biorą: Wawa, Rożyńska, Hanusz, Zdanowicz oraz duet taneczny Mortieff.

— Czy matka twoja wie o tym, żeśmy wyszli?
— Hm, tak pół na pół/
— Co to znaczy?
— No, bo nie uważa ciebie za całego mężczyznę!

RÓŻNE

TERAZ CZAS zamawiać drzewka i krzewy owocowe. Ogrodnictwo W. Weler — Wilno, Sadowa 8, tel. 10—57. Szan. klient, zapraszamy odwiedzać nasze szkółki. Cenniki wysyłamy bezpłatnie.

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 20 września 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (tan za 1000 kg f-co wag. st. zal.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejszych ilościach. W złotych:

Table with columns for grain types (Żyto, Pszenica, Jęczmień, Mąka, Otręby, Wyka, Lublin, Słonecznik, Len, Trzykroćnik, Kąkol, Targoniec) and prices in zł.

Nauka i Wychowanie

KURSY KRESLEŃ TECHNICZNYCH inż. H. Gajewskiego, prywatne, roczne, korespondencyjne. Warszawa 22, Przemyska 11-a. — Wydziały: maszynowy, budowlany, mierniczo-drogowy. Opłata 15 zł. miesięcznie. — Programy wysyłamy bezpłatnie.

LOKALE

POSZUKUJE SIĘ LOKALU 7 lub 8 pokojowego. Zgłoszenia, z podaniem adresu do dnia 26 bm. składać Zamkowa 24 m. 8 do skrzynki pocztowej.

Sala b. KONSERWATORIUM (Końska 1)

Dziś i codziennie o godz. 7.15 i 9.30 występ teatru „Rewia Warszawska” p. t. „Dla ciebie Wilno”. Rewia w 2 cz. 18 obrazach. Udział biorą: WAWA, Rożyńska, Hanusz, Zdanowicz oraz duet taneczny Mortieff. — W niedzielę 3 przedstawienia: 5.15, 7.15 i 9.30. Ceny miejsc od 54 gr. Bilety w kasie teatru od godz. 3-jej.

Profesor WILCZUR. Mistrz tysiąca ról Junosza-Stępowski w roli tytułowej. Ulgi zawieszono.

CASINO W CZTERY OCZY (LANCER SPY) DOLORES DEL RIO i Peter Lorre. Nadprogram: DODATKI

HELIOS Dzis. Największa rewelacja świata. Milionowa produkcja. Gary COOPER i Sigrid Curie w filmie tchnącym czarem egzotycznego wschodu MARCO POLO Wszczęśliwoty sukces Nadprogram: ATRAKCJE

Chrześcijańskie kino Film wielkich przeżyć, wielkich wzruszeń i wielkiej miłości SWIATOWID! „Warszawska cytadela” Dramat młodzieży polskiej, walczącej o wolność z rosyjskim zaborcą. Początki seansów o godz. 5—7—9, w niedzielę od godz. 1-jej.

KINO Dzis. Dwa asy, dwie diwadzy Jadwiga Smosarska i Eugen. Bodo w wielkim głęboko wzruszającym filmie p. t. ZNICZ „SKŁAMAŁAM” Wiwulskiego 2 Nadprogram: dodatki. Początek seansów codziennie o godz. 16-jej

OGNIKO Cudowna powieść Marka Twajna unieśmiertelniona na ekranie „Książę i żebrak” w rol. gl. Errol Flynn, Claude Rains, bracia bliźniacy Billy i Bobby Mauch Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Poec. seans. o 4-jej, w niedz. i św. o 2-jej.

Celem uniknięcia nieporozumień prosimy na przekazach i czekach podawać cel wpłaty (ogłoszenie, prenumerata, kolportaż, ofiary).

Administracja „Kurjera Wil.”

Na kursach Kroju i Szycia Z. Jacewiczowej

w Wilnie, Wileńska 34—21 został otwarty 6 tygodniowy kurs kroju i szycia dla inteligentnych pań. Godziny zapisów 10—2 i 4—7

1 KLG MYDEŁ SPORT DO PRANIA xawiera dodatkowo KAWALEK MYDEŁA TOALETOWEGO Ładac w środku mydła SPORT w opakowaniu

SKŁAD MEBLI „Wilenkin” w Ch. Straż Wilno, Tatarska 20

Zakłady stolarskie i tapicerskie. Posiadamy zawsze na składzie ostatnie nowości różnych mebli. Wykonujemy wszelkie roboty w zakresie meblarstwa i tapicerstwa Opakowanie i przewożenie mebli.

Kupno i sprzedaż

DOM DREWNIANY 4 pokoje, korytarz, kuchnia, weranda piętrowa oszklona, piwnica pod kuchnią, 3 składziki na drzewo, inwentarz i studnia na własnym placu, 10 lat wolny od podatku. Obecny dochód 30 zł miesięcznie. Spowodu wjazdu sprzedam za 5000 zł, w miejscowości letniskowej, Ignalino, pow. Święciany. O dalsze informacje zwracać się do plut. Dybowskiego Adama, straż. KOP „Smołty”, poczta Czarny-Bród.

GUMIERKA do papierów w rolach (bobin) i inne maszyny używane do przeróbki papierniczych i metalowych wraz z fachowcem poszukujemy. Zgłoszenia „2.215” Kraków. Skrytka 64.

PRACA

POTRZEBNA SŁUŻĄCA do dwójga osób, umiejąca dobrze gotować. Gdańska 6 m. 7, telefon 22-02.

ZDOLNY ustosunkowany akwizytor — sprzedawca z zarazem szofer (przejechanych ponad 300 tys. km.) zna Wileńszczyznę i Nowogródzycznę zmieni posadę. Wiadomość Lwowska 28—4.

AGENTÓW(KI) zdolnych, wymownych na najlepszych warunkach poszukuje Polski Zakład Portretowy „PATRIA” Kielce, skrz. pocztowa 291.

B. URZĘDNICZKA POSZUKUJE POSADY biurowej, kasjerki (kaucja), sekretarki, lektorki. Zna języki, pisze na maszynie. Wł no 9 urząd pocztowy poste restante okaza, leg. 1810.

LEKARZE

DR MED. JANINA Piotrowicz Jurczenkova ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece. ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66. Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR Blumowicz

choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz. 9—13 i 3—8.

DOKTOR MED.

Zygmunt Kudrewicz

choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

LEKARZ - DENTYSTA

B. KATZ

Wielka Pohulanka 2, tel. 26-83 powrócił.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—2, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA

M. Brzezina

masaż leczniczy i elektryzacja Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyńcic).

BARANOWICKIE

RADIOODBIORNIKI detektorowe na głośnik, aparaty lampowe, instrumenty muzyczne, rowery i części do rowerów, maszyny do szycia „Pfaff”, patefony, płyty i wielki wybór żarówek najtaniej kupisz w firmie chrześcijańskiej S. Gierasimowicz, Baranowiec, ul. Miekiewicza 5, tel. 281.

RADIOODBIORNIKI — detektorowe na głośnik i słuchawki, oraz lampowe superheterodyny poleca Zakład Radio-Techniczny N. i F. Kudelskich, Baranowiec, ul. Szepcyckiego Nr. 34 b. (w podwórzu). Tamże montaż, naprawa i ładowanie akumulatorów samochodowych, motocyklowych i radiowych.

Kupujemy każdą ilość tegorocznego MIODU, dojrzałych SERÓW litewskich i GRZYBOW suszonych.

Płacimy najwyższe ceny

Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA”

Baranowiec, ul. Szepcyckiego 50 telefon 97

Kino „APOLLO” w Baranowiczach

Dziś uroczna komedia polska z Karoliną Lubińską i Eugeniuszem BODO

KSIAŻĄTKO

Czar, miłość, intrygi, humor i piosenki — oto treść filmu

Kino-Teatr „PAN” w Baranowiczach

Dziś wielki przebój sezonu

Ten, którego ukochałam

Tragedia urlopowanych więźniów. W rol. gl. Silvia Sidney i George Ralf

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4 Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30 Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowiec, Ułańska 11; Brześć n/B., Pierackiego 19, tel. 224; Pińsk, Dominikańska 40. Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Włotozyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Em. Plater 44, Równe — 3-go Maja 13, Wotkowysk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., z granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, w wsi, w miejscowościach, gdzie niema urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60g r, za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-lamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 19